

W. Sz. V/III/16

od autora

16.

KOMISJA FOSFORYTOWA
ZWIĄZKU ROLNICZYCH ZAKŁADÓW DOŚWIADCZALNYCH RZPLITEJ POLSKIEJ

15086

Inw. 76

DOŚWIADCZENIA POŁOWE Inw. 91 Z FOSFORYTAMI KRAJOWEMI

I.

DOŚWIADCZENIA WIOSENNE Z R. 1927

ZESTAWIĘ

WŁADYSŁAW VORBRÖDT

KRAKÓW 1928

NAKŁADEM KOMISJI FOSFORYTOWEJ ZWIĄZKU ROLNICZYCH ZAKŁADÓW DOŚWIADCZALNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

III

KOMISJA FOSFORYTOWA
ZWIĄZKU ROLNICZYCH ZAKŁADÓW DOŚWIADCZALNYCH RZPLITEJ POLSKIEJ

DOŚWIADCZENIA POŁOWE Z FOSFORYTAMI KRAJOWEMI

I.

DOŚWIADCZENIA WIOSENNE Z R. 1927

Z E S T A W I Ę

WŁADYSŁAW VORBRÖDT

KRAKÓW 1928

NAKŁADEM KOMISJI FOSFORYTOWEJ ZWIĄZKU ROLNICZYCH ZAKŁADÓW DOŚWIADCZALNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Badania lat ostatnich stwierdziły, że w całym szeregu miejscowości w Polsce istnieją pokłady fosforytonośne; odnośnie do dwóch miejscowości, a mianowicie Niezvisk nad Dniestrem i Rachowa nad Wisłą, możemy przyjąć, że pokłady są dość zasobne na to, aby warto było je eksploatować. Niestety, fosforyty nasze są zbyt ubogie w kwas fosforowy (a niektóre zbyt wiele zawierają węglanu wapniowego), aby można je było zastosować bezpośrednio do wyrobu superfosfatu. Wprawdzie czynione są próby — podobno dodatnie — dodawania naszych fosforytów do wysokoprocentowych fosforytów zamorskich, sprowadzanych przez fabryki superfosfatu, ale oparcie wyrobu superfosfatu wyłącznie na naszych fosforytach wymagałoby pewnego uprzedniego ich przygotowania, wzbogacania w kwas fosforowy, a ewentualnie usunięcia nadmiaru węglanu wapniowego.

Należałoby więc pomyśleć o innej drodze użytkowania naszych fosforytów, a mianowicie o zastosowaniu ich w postaci mączki do bezpośredniego użyźniania ziemi. Wprawdzie w sprawie tej dotychczas panuje pogląd, że mączka fosforytowa nie stanowi dostatecznie wartościowego produktu nawozowego, ale zdaje się, że pogląd taki utrwalił się wskutek niedostatecznego uwzględniania w dawniejszych doświadczeniach stopnia zmielenia fosforytów, a zgóry możemy być przekonani, że dobrego działania mączki fosforytowej możemy wtedy tylko się spodziewać, gdy użyjemy ją w postaci bardzo miątkiej. Wówczas bowiem ułatwimy działanie wszystkim tym czynnikom w glebie, które przyczyniają się do uruchomienia fosforu z nierozpuszczalnego w wodzie fosforanu trójwapniowego, zawartego w fosforytach. Toteż badania nowsze doprowadzają do pomyślniejszych wyników przy stosowaniu mączek fosforytowych, i coraz częściej słyszy się głosy, że mączka fosforytowa była niedoceniana.

Obok miążkości główną rolę odgrywa jakość samej substancji fosforytowej: fosforyty twardsze, bardziej skryształizowane, posiadają tylko bardzo małą wartość nawozową w porównaniu do fosforytów miękkich, w których kryształizacja nie posunęła się tak daleko. Pierwszym więc krokiem przy ocenie danego fosforytu musi być stwierdzenie jego jakości, co najlepiej osiągnąć się daje zapomocą doświadczenia wazonowego. Zakład Chemji Rolniczej Uniwersytetu Jagiellońskiego od roku 1923 przystąpił

do takiego właśnie badania wartości nawozowej fosforytów polskich, i na podstawie doświadczeń wazonowych, do których czterokrotnie użyto fosforytów niezwiskich, dwukrotnie fosforytów rachowskich, a w r. 1927 wprowadzono jeszcze fosforyty z Kutysk nad Dniestrem, z Nasiłowa nad Wisłą i ze Smordwy na Wołyniu, można było wyprowadzić wniosek, że wszystkie badane fosforyty posiadały wysoką wartość nawozową w warunkach danych doświadczeń. Poza tem wykonano badania nad rozpuszczalnością fosforytów polskich w 2% roztworze kwasu cytrynowego i stwierdzono, że przy zastosowaniu metody Robertsona, a więc przy traktowaniu jednego grama mączki fosforytowej 500 cm³ roztworu kwasu cytrynowego, już po półgodzinnem klóceniu osiąga się całkowite albo niemal całkowite rozpuszczenie się kwasu fosforowego, zawartego w mączkach fosforytowych.

Po otrzymaniu takich dodatnich wyników należało przystąpić do doświadczeń polowych, stanowiących ostatnią instancję. W r. 1926 Zakład Chemji Rolniczej Uniwersytetu Jagiellońskiego przystąpił do zorganizowania kilku takich doświadczeń, a jednocześnie akcją taką podjął Wydział Rolny Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego. Jednakże podjęcie akcji doświadczeń polowych na szerszą skalę umożliwiające zostało dopiero na początku roku 1927, gdy prof. F. Bujak, prezes Rady nadzorczej Państwowego Banku Rolnego, z inicjatywy prof. J. Tokarskiego, znanego badacza naddniestrzańskich pokładów fosforytowych, poruszył na terenie Banku sprawę sfinansowania akcji doświadczałnej z fosforytami krajowemi. Po porozumieniu się Ministerstwa Rolnictwa z Bankiem Rolnym przeprowadzenie akcji powierzone zostało Związkowi Rolniczych Zakładów Doświadczałnych Rzeczypospolitej Polskiej, który na ten cel otrzymał subwencję zarówno od Ministerstwa Rolnictwa, jak i od Banku Rolnego.

Dla ułożenia planu akcji i dla jej przeprowadzenia wybrana została Komisja Fosforytowa, do której weszli pp.: J. Lec-Zapartowicz, jako przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa; Dr K. Celichowski ze Stacji Doświadczałnej Wielkopolskiej Izby Rolniczej, któremu powierzono kierownictwo prac w Wielkopolsce i na Pomorzu; Dr I. Kosiński, prezes Związku Rolniczych Zakładów Doświadczałnych, objął kierownictwo na b. Kongresówkę; W. Łastowski ze Stacji Doświadczałnej w Bieniakoniach na Województwa Wschodnie i prof. W. Vorbrodt z Krakowa, któremu powierzono prowadzenie akcji w Małopolsce oraz ogólne kierownictwo naukowe całej akcji, zarządzanie pracami laboratoryjnemi, związanemi z całą akcją, i opracowanie wyników doświadczeń. Wszystkie ostatnio wymienione prace dokonywane były w Zakładzie Chemji Rolniczej U. J. Zakład ten udzielił gościny stałym współpracownikom akcji doświadczałnej, którymi byli absolwenci Wydziału Rolniczego U. J., inż. Piotr Tereszczenko i inż. Stanisław Baziak.

Ogólna ilość doświadczeń, jakie miały być założone w pierwszym roku akcji, była następująca:

na terenie byłej Kongresówki	50
„ „ Wielkopolski i Pomorza	10
„ „ Województw Wschodnich	10
„ „ Małopolski	20

Komisja Fosforytowa odbyła pierwsze posiedzenie w początku marca i zdecydowała — mimo spóźnionej pory rozpoczęcia całej akcji — przystąpić do założenia doświadczeń odrazu na wiosnę, wybierając owies, jako roślinę do tych doświadczeń, z wsiewką koniczyny, oraz ustaliła plan doświadczeń. W myśl tych uchwał Komisji opracowane zostały wskazówki dla wykonawców doświadczeń z fosforytami; treść ich podaję niżej, gdyż w ten sposób czytelnik może najlepiej zapoznać się z zadaniami i z planem doświadczeń.

KIEROWNICTWO DOŚWIADCZEŃ ROLNICZYCH
NAD FOSFORYTAMI KRAJOWEMI PROWADZO-
NYCH POD EGIDĄ MIN. ROLN. I DÓBR PAŃSTW.
Kraków, Aleja Mickiewicza 21.

L. 5.

Kraków, 11 marca 1927.

OGÓLNE WSKAZÓWKI DLA PRZEPROWADZAJĄCYCH DOŚWIAD- CZENIA NAD WARTOŚCIĄ NAWOZOWĄ KRAJOW. FOSFORYTÓW przyjęte na posiedzeniu Komisji, kierującej doświadczeniami.

Pod egidą Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych we wszystkich dzielnicach Rzeczypospolitej mają być przeprowadzone doświadczenia polowe nad wartością nawozową krajowych fosforytów (rachowskich i niezwickich).

Ze względu na następcze działanie kwasu fosforowego fosforytów, doświadczenia mają być 3—4-letnie. Wskazówki niniejsze dotyczą narazie przeprowadzenia doświadczeń wiosennych w bieżącym roku. Wszystkim instytucjom lub osobom, przeprowadzającym te doświadczenia, Kierownictwo rozsyła potrzebne nawozy z partyj, w miarę możliwości, jednolitych z równoczesnym podaniem procentowej zawartości odnośnego składnika pokarmowego, a to celem obliczenia potrzebnej ilości nawozu na poletko według niżej podanych norm. O ileby jednak Kierownictwo nie miało możliwości jednocześnie z rozsyłaniem nawozów podać procentowych zawartości odpowiednich składników pokarmowych, to nadesł je osobno, po przeprowadzeniu analiz.

W omawianych doświadczeniach ma być porównywane działanie kwasu fosforowego krajowych fosforytów, stosowanych w dawkach:

- a) pojedynczej, równej co do ilości P_2O_5 dawce tomasyny,
- b) podwójnej i
- c) poczwórnej

z odpowiednim działaniem tomasyny. Nawożenie azotowo-potasowe będzie stosowane fizjologicznie obojętne oraz fizjologicznie kwaśne.

SCHEMAT DOŚWIADCZENIA.

Doświadczenie ma się składać z następujących 9-ciu kombinacji nawozowych:

Nr kom- bin.	Nawożenie potasowe rodzaj i ilość na hektar	Nawożenie azotowe rodzaj i ilość na hektar	Nawożenie fosforowe rodzaj i ilość na hektar
1.	Sól potasowa w ilości, odpowiadającej 60 kg tlenku potasow. (K_2O)	Saletra amonowa w ilości, odpowiadającej 30 kilogramom azotu (N)	bez nawozu fosforow.
2.	"	"	Tomasyna w ilości, odpow. 50 kg kwasu fosforowego (P_2O_5)
3.	"	"	Fosforyt rachowski w ilości, odpow. 50 kg kwasu fosforow. (P_2O_5)
4.	"	"	Fosforyt rachowski w ilości, odpow. 100 kg kwasu fosforow. (P_2O_5)
5.	"	"	Fosforyt rachowski w ilości, odpow. 200 kg kwasu fosforow. (P_2O_5)
6.	"	Siarczan amonowy w ilości, odpowiadającej 30 kg azotu (N)	bez nawozu fosforow.
7.	"	"	Fosforyt rachowski w ilości, odpow. 50 kg kwasu fosforow. (P_2O_5)
8.	"	"	Fosforyt rachowski w ilości, odpow. 100 kg kwasu fosforow. (P_2O_5)
9.	"	"	Fosforyt rachowski w ilości, odpow. 200 kg kwasu fosforow. (P_2O_5)

Ze względu na techniczne trudności, Kierownictwo doświadczeń może rozesłać tylko mączkę z fosforytów rachowskich. W razie zaś możliwości otrzymania i rozesłania mączki z fosforytów niezwiskich uprasza się instytucje i osoby, zakładające doświadczenia, aby zamiast kombinacji nawozowej Nr 3 (odpowiadającej 50 kg P_2O_5 w fosforycie rachowskim) była dana kombinacja następująca:

sól potasowa w ilości, odpowiadającej 60 kg K_2O ,
 saletra amonowa w ilości, odpowiadającej 30 kg N,
 fosforyt niezwiski w ilości, odpowiadającej 100 kg P_2O_5 na ha,

oraz zamiast kombinacji nawozowej Nr 7 (odpowiadającej 50 kg P_2O_5 w fosforcie rachowskim), była dana następująca kombinacja nawozowa:

sól potasowa w ilości, odpowiadającej 60 kg K_2O ,
 saletra amonowa w ilości, odpowiadającej 30 kg N,
 fosforyt niezwiski w ilości, odpowiadającej 200 kg P_2O_5 na ha.

Każda kombinacja nawozowa ma być powtórzona conajmniej czterokrotnie. W razie ewentualnej nierówności terenu, ilość powtórzeń winna być zwiększona do pięciu lub sześciu.

Dla możności dokładniejszego opracowania wyników doświadczeń (wyeliminowania ewentualnej zmienności systematycznej pola), w każdym doświadczeniu znajduje się t. zw. wzorzec roboczy pojedynczy. Wzorcem tym jest pierwsza kombinacja nawozowa:

sól potasowa w ilości, odpowiadającej 60 kg K_2O ,
 saletra amonowa w ilości, odpowiadającej 30 kg N na ha,
 bez nawozu fosforowego,

która jest umieszczona na obydwu końcach każdego pasa poletek oraz co piąte poletko danego pasa. Naprzykład:

Wzorzec	Kombinacja nawozowa				Wzorzec	Kombinacja nawozowa				Wzorzec
	2	3	4	5		6	7	8	9	

Powierzchnia poletek: Nawozy i ziarno wysiewa się na poletka o powierzchni 100 m² (1 ar) z tem, iż bezpośrednio przed sprzętem zostaną wycięte z każdej strony poletka pasy półmetrowej szerokości.

Kształt i rozmieszczenie poletek: W zależności od konfiguracji terenu, w miarę możności jednak poletka wydłużone oraz pożądana jest mała ilość pasów.

Czas wysiewu nawozów: Mączkę fosforytową, sól potasową i siarczan amonowy wysiewa się całą dawkę odrazu przed siewem. Natomiast saletrę amonową daje się w dwu równych dawkach: pierwszą przed siewem, drugą w 3—4 tygodnie po wzejściu roślin.

Poletka doświadczalne obsiewa się owsem z wsianą koniczyną czerwoną, aby w następnym roku obserwować następcze działanie mączki fosforytowej. W tym zaś przypadku, gdy gleba lub inne warunki lokalne przemawiają przeciwko użyciu koniczyny czerwonej, można wsiać koniczynę białą lub szwedzką, ewentualnie, o ile na polu danem koniczyny się nie udają, siać owies bez wsiewki.

Pole pod doświadczenie: W zasadzie doświadczenie chybia swego celu, jeśli jest założone na ziemi, zasobnej w dostępny dla roślin kwas fosforowy. Dlatego też ziemie pod doświadczenia powinny reagować na nawóz fosforowy, czyli w praktyce na nawożenie tomasyną. Nawet ziemie słabo kwaśne lub skłonne do zakwaszania się będą sprzyjały uruchomieniu kwasu fosforowego fosforytów. Dlatego też bardzo wskazane jest przy doborze pola zorientować się przynajmniej zgrubsza w odczynie ziemi, stosując n. p. me-

tość Combera. Ziemie wapienne, a także świeżo wapnowane lub nawet przed paru laty wapnowane obficie, nie są odpowiednie dla doświadczeń z fosforytami.

Z każdego pola, na którym będzie założone doświadczenie, mają być wzięte próbki ziemi i nadesłane do Kierownictwa doświadczeń dla wykonania analiz i t. p.

Wskazówki brania próbek będą wysłane później, podobnie jak szczegółowy kwestjonariusz, dotyczący założenia doświadczenia, obserwacji podczas wzrostu oraz sprzętu.

Kierownictwo doświadczeń
(—) *Prof. Dr W. Vorbrodt.*

Wobec spóźnionej pory nie można było wybierać miejsc pod doświadczenia na podstawie znajomości odczynu gleby, a dopiero w czasie zakładania doświadczenia pobrano próbki i przesłano je do zbadania do Krakowa. Próbki ziemi miały być pobierane według następującej instrukcji:

Kraków, dnia 14 kwietnia 1927 r.

INSTRUKCJA

do brania prób ziemi z pola, na którym założono doświadczenie z fosforytami krajowemi.

Próby ziemi pobiera się z poletek, przeznaczonych pod kombinację wzorcową (K, N jako saletra amonowa, bez P_2O_5) biorąc na linii środkowej wzdłuż poletka w równych i zgóry określonych odstępach 4—5 małych próbek (najlepiej rurką do brania prób o średnicy około 3 cm), tak, aby całość utworzyła około 1 kg. Próbkę z każdego poletka, nie susząc, umieszcza się w woreczku płóciennym, przywiązując do niego tekturkę z napisem według załączonego wzoru.

O ile na poletkach nawozy już zostały rozsiane, a otaczające je pole nie było w tym roku jeszcze wynawożone, to próbki pobrać należy na przedłużeniu linii środkowych poletek wzorcowych w odległości od $\frac{1}{2}$ do 2 m po jednej albo po obu stronach pasa poletek.

O ile i pole otaczające już zostało nawiezione, to próbki należy pobrać wynawożonych już poletek wzorcowych (K, N jako saletra amonowa, bez P_2O_5), oraz poletek bezfosforowych, a nawiezionych siarczanem amonu. Jeżeli ilość poletek wzorcowych przekracza 10, to można brać próbki nie ze wszystkich, byle poletka wzorcowe, z których brane są próby, były równomiernie rozmieszczone na całym terenie zajęтым pod doświadczenie.

Przy pobieraniu próbek należy sporządzić szkic planu doświadczenia oraz na nim odnotować numery poletek, jakoteż miejsca (odległości od brzegów poletek), z których zostały pobrane próbki, aby w przyszłości, w razie potrzeby, można było pobrać, próby z tych samych miejsc.

Próbki ziemi zaraz po pobraniu uprasza się przesłać pod adresem Kierownictwa doświadczeń fosforytowych.

Kierownictwo doświadczeń
(—) *Prof. Dr W. Vorbrodt.*

Wogóle zaznaczyć należy, że nie wszystkie doświadczenia założone zostały w odpowiednich warunkach, rokujących dobre wyniki zastosowania mączki fosforytowej. Zakłady Rolnicze Doświadczalne, głównie na terenie b. Kongresówki i w Województwach Wschodnich, uskarżały się na trudności w wyszukaniu odpowiedniej gleby. Na terenach, należących do Zakładów Doświadczalnych, często niema gleby o odpowiednim odczynie, bądź też wogóle reagującej wyraźnie na nawożenie fosforowe, a zakładanie doświadczeń w majątkach prywatnych napotykać ma na różne trudności i przeszkody w pielęgnowaniu i sprzęcie. Można mieć nadzieję, że przy zakładaniu doświadczeń na jesieni trudności te, spowodowane głównie koniecznością szybkiej decyzji w wyborze miejsca, odpadną, i że doświadczenia będą założone w odpowiedniejszych warunkach gleby.

Komisja Fosforytowa projektowała wprowadzenie do doświadczeń fosforytów niezwiskich i rachowskich; niestety, tylko fosforyty rachowskie zostały dostarczone przez Spółkę „Fosforyty Rachowskie“ w postaci mączki, bardzo drobno zmielonej w wielkim młynie cementowni w Ogrodzieńcu. O stopniu miałkości mączki tej możemy sądzić z danych następujących: przy przesiewaniu przez sito Nr 100 (sito do tomasówki o otworkach około 0.16 mm), pozostawało tylko 1.5% całej ilości mączki, a przy dalszem przesiewaniu przez sito cementowe o 4900 oczkach na 1 cm² (otworki około 0.08 mm), pozostawało 10%; rozbiór zaś mechaniczny, dokonany w aparacie Kopecky'ego, dał wynik następujący:

cząstek	< 0.01 mm	— 49.2%
„	od 0.01 do 0.05 „	— 21.7%
„	„ 0.05 „ 0.1 „	— 20.7%
„	„ 0.1 „ 1.0 „	— 8.4%

Mączka ta zawierała średnio 13% ogólnego kwasu fosforowego.

Wprowadzenie do doświadczeń fosforytów niezwiskich napotkało na trudności nie do pokonania. Firma Br. Towarniccy, eksploatująca tereny fosforytowe w Niezwiskach, początkowo zaproponowała dostarczenie gąbek fosforytowych w całości, nie podejmując się mielenia. Jednakże Kierownictwo doświadczeń fosforytowych, mimo licznych starań, nie mogło wyszukać młyna, w którym dałoby się dostatecznie dokładnie zemleć taką ilość fosforytów, jaka potrzebna byłaby do doświadczeń, a więc około 1 wagon. I dopiero bardzo późno, bo listem z dnia 19 marca, Kierownictwo zostało powiadomione, że fosforyty zostały zmielone w fabryce superfosfatu we Wróbliku Szlacheckim, należącej do Br. Towarnickich. Na rozesłanie mączki do wszystkich punktów doświadczalnych w Polsce nie było już czasu, a zresztą okazało się, że mączka ta stanowi produkt bardzo grubo zmielony (na sicie Nr 100 pozostawało aż 51%, a przez sito cementowe 4900 przechodziło tylko 26%); wobec tego wypadło, niestety, zrezygnować z wprowadzenia jej do doświadczeń.

Badanie próbek ziemi, nadesłanych do Kierownictwa, odbywało się w sposób następujący: we wszystkich próbkach, pochodzących z jednej miejscowości, oznaczano odczyn zarówno czynny, jak i potencjalny, używając zawiesin w wodzie, bądź też w n/1 roztworze chlorku potasu; zawiesiny ziemi w wodzie przygotowywano przez zalewanie 32 gr ziemi 80 cm³ wody, a roztwór chlorku potasu brano w ilości 60 cm³ na 15 gr ziemi; płyny wraz z ziemią kłócono na aparacie rotacyjnym kilkakrotnie w ciągu 6 godzin, pozostawiano w spokoju na przeciąg czasu około 12 godzin, jeszcze raz kłócono przez pół godziny i w zlanym mętnym płynie określano odczyn na drodze potencjometrycznej, posilując się metodą chinhydronową Biilmanna.

Pozatem określano w nadesłanych próbkach ziemi ogólną zawartość P₂O₅, stosując metodę krakowską, a więc traktowanie ziemi 25% kwasem solnym nazimno w ciągu 48 godzin, a w wyciągach oznaczano zawartość P₂O₅, stosując metodę Lorenz'a-Neubauer'a. Próbkę ziemi do analizy otrzymywano w sposób następujący: jeżeli w doświadczeniu były 2 pasy, to mieszano ze sobą oddzielnie próbki ziemi, pochodzące z każdego pasa (o ile nie różniły się bardzo między sobą pod względem odczynu), otrzymując dwie próbki mieszane, które analizowano. Jeżeli zaś doświadczenie było założone w jednym pasie, trzech lub więcej, to mieszano ze sobą próbki ziemi z poletek, blisko siebie położonych, otrzymując w rezultacie dwie próbki.

Tablica na str. 11 podaje nam graniczne wartości odczynu oraz zawartość P₂O₅ w nadesłanych próbkach ziemi.

W końcu kwietnia rozesłano schemat sprawozdania z doświadczenia, zawierający szereg pozycji, potrzebnych do zorientowania się w przebiegu wegetacji i do oceny wyników doświadczenia.

Na podstawie tych sprawozdań ułożono poniżej zestawione opisy doświadczeń i ich wyników. Komisja Fosforytowa na posiedzeniu w dniu 31 października uchwaliła opublikowanie zebranych materiałów w całości, a więc z podaniem plonów ze wszystkich poletek z dodatkiem liczb średnich oraz procentów wahań, natomiast bez wprowadzania poprawek, opartych na plonach z poletek wzorcowych. Tymczasem należy wstrzymać się z wyprowadzaniem wniosków natury ogólnej wobec tego, że jest to dopiero pierwsza serja doświadczeń, a przytem doświadczenia wiosenne były założone w warunkach o tyle niesprzyjających działaniu nawozów fosforowych nierozpuszczalnych w wodzie, że nawozy te dane były bezpośrednio przed siewem, zaś sam siew przeważnie dokonany był dość późno, a niekiedy nawet bardzo późno. Mogło to więc znacznie osłabić wyzyskanie przez rośliny pokarmu fosforowego, dostarczonego czy to w postaci tomasówki, czy też mączki fosforytowej.

TABLICA

Miejscowość	P _H		Ogólna zawartość P ₂ O ₅ w % %		
	Wyciąg wodny	Wyciąg w roztworze n/1 KCl	I-szy wyciąg	II-gi wyciąg	Średnio
Kongresówka:					
Błonie	5·4—6·0	4·5—5·1	0·031	0·030	0·030
Byszew	5·3—5·8	4·6—4·9	0·031	0·029	0·030
Chełm	7·9—8·1	7·4—7·8	0·113	0·115	0·114
Elżbiecin	6·2—6·8	5·1—5·7	0·078	0·073	0·075
Kościelec	5·6—6·2	4·8—5·2	0·038	0·036	0·037
Kutno	6·5—7·4	5·8—6·9	0·050	0·048	0·049
Opatowiec	5·0—5·5	4·4—4·5	0·024	0·025	0·024
Poświętne	7·7—8·1	7·3—7·4	0·040	0·036	0·038
Przewody	5·7—7·1	4·9—6·7	0·034	0·032	0·033
Sielec	5·9—6·2	5·4—5·6	0·047	0·044	0·045
Smolina	7·5—8·1	7·2—7·8	0·034	0·037	0·036
Sobieszyn	6·8—7·4	5·9—7·2	0·038	0·036	0·037
Stary Brześć	7·4—8·1	7·6—7·7	0·047	0·045	0·046
Szeromin	6·2—7·8	5·1—6·8	0·071	0·070	0·070
Zemborzyce	6·5—6·6	5·7—5·9	—	—	0·048
Wielkopolska:					
Iwno	7·6—7·9	7·0—7·2	—	—	0·060
Popowo Stare	6·6—6·7	5·4	—	—	0·044
Wojew. Wschodnie:					
Czepcewice	5·4—5·8	4·8—5·0	0·017	0·016	0·016
Horodziec	5·3—5·9	4·5—4·8	0·066	0·059	0·062
Kozarowszczyzna	4·5—5·0	4·3—4·7	0·055	0·049	0·052
Opsa (nie nadesłano próbek ziemi)	—	—	—	—	—
Małopolska:					
Jurowce	5·3	4·3—4·9	0·074	0·072	0·073
Sieniawa	4·9—5·5	4·3—4·5	0·032	0·024	0·028
Tarnowiec	6·7—8·0	5·3—7·3	0·055	0·049	0·052
Toporzyska	6·1—6·4	5·1—5·3	0·039	0·034	0·036
Wieprz	5·5—6·3	4·7—5·1	0·050	0·085	—
Wiśniowa	5·7—6·0	4·5—4·8	0·054	0·056	0·055
Żyraków	5·7—6·0	4·5—4·6	0·064	0·062	0·063

W zestawieniu tabelarycznym podane są następujące doświadczenia:

z byłej Kongresówki	15 doświadczeń
z Wielkopolski	2 doświadczenia
z Województw Wschodnich	4 „
z Małopolski	7 doświadczeń

Jedno doświadczenie, założone w Wielkopolsce, i jedno na terenie Województw Wschodnich uległo zniszczeniu wskutek zalania; pozatem w byłej Kongresówce i w Wielkopolsce założono po jednym doświadczeniu łąkowym zamiast z owsem; wyniki tych dwóch doświadczeń będzie można opublikować dopiero wraz z wynikami innych doświadczeń łąkowych, założonych na jesieni 1927 roku.

Niech mi wolno będzie w imieniu Komisji Fosforytowej złożyć uprzejme podziękowanie wszystkim pp. właścicielom majątków, którzy przez zaofiowanie u siebie terenu umożliwili założenie szeregu doświadczeń oraz okazali chętną pomoc przy ich zakładaniu i zbieraniu plonów.

TABELARYCZNE ZESTAWIENIE
WYNIKÓW DOŚWIADCZEŃ

Miejscowość:

Poczta: Łęczyca. Powiat: łęczycki. Wojew.: łódzkie.

Właściciel: Zakład rolniczo-doświadczalny w Błoniu.

Wykonawca doświadczenia: p. T. Szpunar, kierownik Zakładu.

Gleba: szczerk mocny. Podglebie: gliniaste.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: 1924 r. 36 kg P_2O_5 na ha w superfosfacie.

Czas i ilość ostatniego wapnowania względnie marglowania pola: oddawna nie wapnowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: 1926 r. 400 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1924 mieszanka na zielono; 1925 żyto; 1926 ziemniaki.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 5.4-6.0$; wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 4.5-5.1$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.030%.

Położenie pola: bardzo słabe pochylenie pola w kierunku wschodnim, zaczynające się od środka pola.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 100 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: trzy. Ilość powtórzeń: pięć.

Data wysiewu nawozów: 9 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 9 kwietnia w ilości 180 kg na ha.

Data sprzętu: 8 sierpnia. Data młocki: —

Opady według Błonia:

1926 wrzesień:	36.9 mm	1927 marzec:	33.5 mm
„ październik:	52.4 „	„ kwiecień:	50.2 „
„ listopad:	26.1 „	„ maj:	32.2 „
„ grudzień:	24.1 „	„ czerwiec:	135.0 „
1927 styczeń:	35.5 „	„ lipiec:	40.1 „
„ luty:	7.3 „	„ sierpień:	42.5 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Pole otrzymało 400 q obornika w roku 1926. Plony ziarna z parcel nienawiezionych fosforem już były wysokie, to też działanie nawozów fosforowych było słabe. W czasie sprzętu pogoda była niesprzyjająca, deszcze utrudniały dosuszenie.

B ł o n i e

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha	Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha
			kg	w kg wraz z % wahań	q	kg	w kg wraz z % wahań	q
I.	Sól potasowa Saeitra amonowa	1	27.5			37.5		
		6	32.6			41.4		
		12	29.8			40.7		
		17	34.9			44.6		
		23	31.5	31.9	31.9	43.0	42.1	42.1
		28	34.0	48%		43.5	4.2%	
		34	32.2			43.8		
		39	31.3			39.7		
		45	32.6			44.4		
50	32.9			42.1				
II.	Sól potasowa Saeitra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	31.8			43.2		
		13	28.4	31.8	31.8	38.6	43.3	43.3
		24	33.7	48%		45.8	5.0%	
		35	33.8			46.2		
		46	31.4			42.6		
III.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	33.2			42.3		
		14	28.5	33.9	33.9	36.5	43.4	43.4
		25	37.5	7.3%		48.0	7.3%	
		36	35.1			44.9		
		47	35.3			45.2		
IV.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	33.7			43.3		
		15	31.3	33.1	33.1	40.2	42.7	42.7
		26	32.1	3.4%		41.4	3.5%	
		37	34.1			43.9		
		48	34.4			44.6		
V.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	30.1			42.4		
		16	29.3	31.8	31.8	41.2	44.9	44.9
		27	33.4	5.3%		47.1	5.4%	
		38	33.2			46.8		
		49	33.2			46.8		
VI.	Sól potasowa Siarczian amonowy	7	30.2			41.8		
		18	29.0	31.5	31.5	40.0	43.4	43.4
		29	32.4	4.7%		44.6	4.7%	
		40	31.5			43.5		
		51	34.2			47.3		
VII.	Sól potasowa Siarczian amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	27.3			33.7		
		19	33.1	33.4	33.4	40.9	41.3	41.3
		30	35.8	7.8%		44.2	7.7%	
		41	35.4			43.6		
		52	35.6			43.9		
VIII.	Sól potasowa Siarczian amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	30.8			38.7		
		20	32.6	34.1	34.1	40.9	42.9	42.9
		31	34.6	5.7%		43.4	5.7%	
		42	35.0			44.0		
		53	37.6			47.4		
IX.	Sól potasowa Siarczian amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	31.7			41.3		
		21	30.2	33.3	33.3	39.3	43.3	43.3
		32	34.3	5.5%		44.7	5.6%	
		43	35.1			45.9		
		54	35.0			45.5		
X.	Sól potasowa Siarczian amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	33.3			41.7		
		22	34.7	35.5	35.5	43.3	44.4	44.4
		33	35.6	3.4%		44.4	3.4%	
		44	35.6			44.4		
		55	38.4			48.1		

Miejscowość:

Poczta: Grabów. Powiat: łęczycki. Województwo: łódzkie.

Właściciel: p. Edmund Jezierski.

Wykonawca doświadczenia: Zakład rolniczo-doświadczalny w Błoniu.

Gleba: szczyrk. Podglebie: piasek.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w r. 1924 około 250 kg superfosfatu na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania względnie marglowania pola: nie było stosowane.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w roku 1926 w ilości około 400 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1925 pszenica; 1926 marchew.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 5.3-5.8$; wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 4.6-4.9$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.030%.

Położenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 100 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: cztery. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 26 kwietnia:

Data i ilość wysiewu ziarna: 27 kwietnia w ilości 150 kg na ha.

Data sprzętu: 16 sierpnia. Data młocki: 23 sierpnia.

Opady według stacji meteorologicznej w Błoniu:

1926 wrzesień:	36.9 mm	1927 marzec:	33.5 mm
„ październik:	52.4 „	„ kwiecień:	50.2 „
„ listopad:	26.1 „	„ maj:	32.2 „
„ grudzień:	24.1 „	„ czerwiec:	135.0 „
1927 styczeń:	35.5 „	„ lipiec:	40.1 „
„ luty:	7.3 „	„ sierpień:	42.5 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

W roku, poprzedzającym doświadczenie, pole otrzymało pełną dawkę obornika, co zapewne pociągnęło za sobą słabe reagowanie na nawożenie fosforowe; jedynie w obecności siarczanu amonowego i tomasówka i mączka fosforytowa przyczyniły się do podwyższenia plonu ziarna. Dodać zresztą należy, że wahania w plonach z poletek, jednakowo traktowanych, są znaczne.

Byszew.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ^{0/0} wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ^{0/0} wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	16·6			34·4		
		6	20·5			30·0		
		12	17·0			28·0		
		17	17·0	19·3	19·3	34·5	31·5	31·5
		23	22·0	11·9%		31·0		
		28	20·0			29·5		
		34	24·0			34·0		
39	17·5		30·5					
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	18·0			27·0		
		13	18·0	19·9	19·9	31·0	29·6	29·6
		24	22·5	9·5%		25·5		
		35	21·0			35·0		
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	16·5			29·5		
		14	20·5	19·9	19·9	34·0	31·7	31·7
		25	23·0	9·5%		31·0		
		26	19·5			32·5		
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	18·0			35·0		
		15	19·6	19·7	19·7	32·4	33·1	33·1
		26	20·0	6·1%		34·0		
		37	19·0			31·0		
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	17·5			35·5		
		16	20·0	19·0	19·0	38·0	31·4	31·4
		27	21·5	8·9%		25·0		
		38	17·0			27·0		
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	18·0			44·0		
		18	22·4	19·6	19·6	39·0	38·8	38·8
		29	18·5	9·2%		33·5		
		40	—			—		
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	19·6			39·4		
		19	24·7	22·1	22·1	39·3	36·2	36·2
		30	22·0	7·7%		30·0		
		41	—			—		
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	20·5			39·1		
		20	23·4	21·9	21·9	34·1	35·8	35·8
		31	22·0	3·7%		34·0		
		42	22·0			36·0		
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	19·6			40·6		
		21	23·0	21·9	21·9	34·0	35·3	35·3
		32	24·0	7·3%		32·5		
		43	21·0			34·0		
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	20·5			37·5		
		22	20·5	21·2	21·2	36·5	36·0	36·0
		33	21·5	3·3%		32·5		
		44	22·5			37·5		

Miejscowość:

Poczta: Chełm. Powiat chełmski. Województwo: lubelskie.

Właściciel: Zakład rolniczy doświadczalny im. Staszica w Chełmie.

Wykonawca doświadczenia: p. Kazimierz Stecki.

Gleba: borowina. Podglebie: opoka kredowa.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: —

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie marglowania pola: —

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: od sześciu lat nie nawożono.

Zmianowanie ostatnich lat: ugór.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 7.9-8.1$, wyciąg w roztworze n/1 KCl
 $P_H = 7.4-7.8$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.114%.

Położenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 100 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 28 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 28 kwietnia w ilości 100 kg na ha.

Data sprzętu: 8 sierpnia. Data młocki: 19—22 sierpnia.

Opady według Chełmu:

1926 wrzesień:	75.3 mm	1926 grudzień:	65.0 mm
„ październik:	104.8 „	1927 styczeń:	21.1 „
„ listopad:	26.1 „		

Opady według stacji meteorologicznej Okszów, około Chełma:

1927 luty:	23.5 mm	1927 czerwiec:	80.2 mm
„ marzec:	32.2 „	„ lipiec:	90.8 „
„ kwiecień:	53.0 „	„ sierpień:	49.9 „
„ maj:	59.3 „		

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Gleba — borowina bogata w węglan wapnia (zawiera około 17% CO_2) i zasobna w kwas fosforowy (0.114% P_2O_5) nie bardzo nadaje się do doświadczenia z mączką fosforytową. Uzyskane plony nie pozwalają na wyrowadzenie wyraźnych wniosków.

C h e ł m .

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha	Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha
			kg	w kg wraz z 9/10 wahań	q	kg	w kg wraz z 9/10 wahań	q
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	19.0			28.0		
		6	16.6			26.2		
		8	18.9			26.7		
		13	17.4			26.8		
		18	16.6			27.6		
		20	17.7	17.4	17.4	28.9	26.7	26.7
		25	17.7	4.1%		24.1	4.7%	
		30	17.7			27.3		
		32	15.2			24.8		
		37	17.0			25.8		
42	17.6			28.9				
44	17.2			24.8				
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	18.5			29.1		
		14	17.9	18.7	18.7	28.9	28.6	28.6
		26	19.0	2.8%		26.0	4.6%	
		38	19.5			30.5		
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	17.4			25.4		
		15	17.9	18.2	18.2	27.9	27.2	27.2
		27	18.4	3.3%		25.9	5.9%	
		39	19.2			29.8		
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	18.3			32.7		
		16	17.2	17.6	17.6	29.8	31.1	31.1
		28	17.5	2.0%		29.5	4.8%	
		40	17.4			32.6		
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	18.1			25.9		
		17	19.0	17.9	17.9	29.0	28.8	28.8
		29	17.5	3.5%		28.5	5.6%	
		41	17.1			31.9		
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	21.1			29.7		
		11	14.7	17.3	17.3	23.1	26.8	26.8
		31	17.1	10.8%		25.7	8.9%	
		43	16.2			28.6		
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	18.9			30.3		
		21	16.2	17.3	17.3	27.8	28.5	28.5
		33	17.5	4.7%		29.1	4.1%	
		45	16.7			26.9		
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	18.2			27.4		
		22	16.1	17.4	17.4	22.9	24.5	24.5
		34	18.0	3.9%		24.0	5.8%	
		46	17.4			23.8		
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	16.9			25.1		
		23	15.3	16.0	16.0	23.7	24.7	24.7
		35	16.3	3.8%		25.1	2.1%	
		47	15.6			25.0		
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	12	16.6			25.0		
		24	14.6	16.8	16.8	27.6	26.8	26.8
		36	16.3	8.5%		25.1	6.7%	
		48	19.6			29.6		

Miejscowość:

Poczta: Łomża. Powiat: Łomża. Województwo: białostockie.

Właściciel: Rolnicze Zakłady doświadczalne w Kisielnicy i Elźbiecinie.

Wykonawca doświadczenia: p. Bronisław Hellwig.

Gleba: bielica pojezierska. Podglebie: przepuszczalna chuda glina.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: prawdopodobnie oddawna nie nawożono.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie marglowania pola: prawdopodobnie oddawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1926 r. około 250 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1922 koniczyna; 1923 koniczyna; 1924 rzepak na oborniku; 1925 żyto; 1926 ziemniaki.

Odczyn ziemi: Wyciąg wodny P_H od 6·2 do 6·8; wyciąg w roztworze n/1 $KCl P_H$ od 5·1 do 5·7.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0·075%.

Równość względnie nachylenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 100 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: 5 do 6.

Data wysiewu nawozów: 15. IV.

Data i ilość wysiewu ziarna: 16. IV. — 180 kg na ha.

Data sprzętu: 9 i 10 sierpnia.

Data młocki: od 1. IX. do 20. X. (nie jednocześnie).

Opady atmosferyczne według miejscowości Kisielnica:

1926 wrzesień:	70·6 mm	1927 marzec:	35·0 mm
„ październik:	44·7 „	„ kwiecień:	54·7 „
„ listopad:	11·6 „	„ maj:	48·2 „
„ grudzień:	33·9 „	„ czerwiec:	93·1 „
1927 styczeń:	8·8 „	„ lipiec:	49·8 „
„ luty:	11·4 „	„ sierpień:	65·5 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Pole, na którym założono doświadczenie, zostało nawiezione w latach 1924 i 1926 obornikiem, co mogło przyczynić się do słabszego reagowania ziemi na nawożenie fosforowe. Wartość doświadczenia w wysokim stopniu obniżyły: długotrwałe deszcze po skoszeniu owsa, jakoteż niejednoczesność młocki owsa, która była wykonywana w czasie pomiędzy 1. IX. a 20. X. 1927 r. Z powodu nadmiernych opadów owies zaczął porastać (w snopach) i osypywał ziarno przy przestawianiu snopów. Na niektórych poletkach owies został uszkodzony przez krety, wróble, jakoteż wyległ. Przy opracowywaniu wyników doświadczenia poletka, na których owies wyległ, jakoteż poletka uszkodzone przez krety, nie zostały uwzględnione. Z poletek zaś uszkodzonych przez wróble uwzględniono tylko słomę. Według opinii kierownictwa Zakładów dośw. w Kisielnicy i Elźbiecinie, gleba, na której założono doświadczenie, jak wogóle gleby tamtejsze, bardzo słabo reaguje na kwas fosforowy.

Elżbiecin.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/10 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/10 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	6	27·0			49·8		
		12	—			46·6		
		23	—			40·0		
		28	26·0			44·8		
		34	—	24·0		40·0	44·3	
		39	25·0	10·2%	24·0	41·4	7·7%	44·3
		45	—			44·2		
		50	23·4			41·2		
		61	18·4			53·4		
					41·2			
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	27·0			55·1		
		13	25·6			43·6		
		24	24·0	24·3		43·0	45·8	
		35	24·8	6·2%	24·3	43·2	7·4%	45·8
		46	24·0			43·4		
		57	20·4			46·8		
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	27·2			49·0		
		14	26·0			52·0		
		25	24·0	24·2		41·4	45·3	
		36	22·0	7·0%	24·2	39·8	10·9%	45·3
		47	22·4			39·8		
		58	23·4			49·6		
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	27·6			52·2		
		26	24·4			44·8		
		37	24·2	24·4		40·2	44·9	
		48	24·8	6·0%	24·4	44·4	6·5%	44·9
		59	21·0			42·8		
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	28·2			57·8		
		27	24·8			43·6		
		38	25·2	24·2		41·2	44·3	
		49	21·4	9·3%	24·2	36·8	12·1%	44·3
		60	21·4			42·2		
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	26·8			47·6		
		18	26·8			49·4		
		29	26·8	25·2		45·0	46·1	
		40	27·0	7·2%	25·2	48·2	6·0%	46·1
		51	24·2			45·2		
		62	21·2			41·2		
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	29·0			55·0		
		19	25·4	26·1		44·2	48·0	
		41	25·4	5·5%	26·1	43·2	9·1%	48·0
		52	24·6			49·8		
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	20	29·2	28·6		56·3	53·3	
		31	30·4	5·6%	28·6	56·5	7·8%	53·3
		42	26·2			47·0		
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	21	26·2			45·2		
		32	26·0	24·7		43·6	46·0	
		43	24·6	5·7%	24·7	45·4	4·2%	46·0
		54	22·0			50·0		
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	22	20·7			47·2		
		33	26·9	24·5		47·4	46·4	
		44	25·4	7·7%	24·5	45·1	1·9%	46·4
		55	25·0			45·9		

Miejscowość:

Poczta: Koło. Powiat: kolski. Województwo: łódzkie.

Właściciel: Zakład rolniczo-doświadczalny w Kościelcu.

Wykonawca doświadczenia: Zakład rolniczo-doświadczalny w Kościelcu.

Gleba: bieliczka. Podglebie: gliniaste.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1925 r. superfosfat w ilości 300 kg na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania względnie marglowania pola: od dawna nie było stosowane.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1926 r. 250 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1923 żyto; 1924 ziemniaki na oborniku; 1925 owies; 1926 ziemniaki.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 5.6-6.2$; wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 4.8-5.2$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.037%.

Położenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 50 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: trzy. Ilość powtórzeń: pięć do sześciu.

Data wysiewu nawozów: 5 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 8 kwietnia w ilości 180 kg na ha.

Data sprzętu: 6 sierpnia. Data młocki: 11 sierpnia.

Opady według Kościelca:

1926 wrzesień:	37.2 mm	1927 marzec:	53.2 mm
„ październik:	52.3 „	„ kwiecień:	39.5 „
„ listopad:	44.0 „	„ maj:	40.3 „
„ grudzień:	56.4 „	„ czerwiec:	84.6 „
1927 styczeń:	46.3 „	„ lipiec:	146.9 „
„ luty:	16.4 „	„ sierpień:	— „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Pole otrzymało 250 q obornika w r. 1926, a poprzednio w r. 1924 był dany obornik pod ziemniaki. Wahania w plonach ziarna przeważnie znaczne. Wpływu nawozów fosforowych nie daje się zauważyć.

Kościelec.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA					
			Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha	Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha			
			kg	w kg wraz z % wahań	q	kg	w kg wraz z % wahań	q			
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	10·7			17·0					
		6	11·8			19·2					
		12	12·1			19·7					
		17	12·5			21·5					
		23	13·4			22·9					
		28	12·8	13·4	26·8	21·4	21·0	42·0			
		34	14·9	80%		22·3					
		39	14·9			22·1					
		45	13·6			23·8					
		50	14·0			17·9					
		56	15·0			22·2					
61	14·8		22·0								
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	11·7						18·2		
		13	10·6						19·1		
		24	13·1	13·6		27·2			23·1	21·3	42·6
		35	17·1	13·3%					22·1		
		46	13·7		22·8						
		57	15·5		22·5						
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	11·6				19·1				
		14	11·7				17·7				
		25	13·7	13·1	26·2	22·2	21·1	42·2			
		36	13·0	7·6%		23·9					
		47	13·7			22·7					
		58	14·9			21·2					
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	12·2						19·0		
		15	11·5						18·5		
		26	12·6	13·3	26·6	21·8	21·4	42·8			
		37	14·8	8·9%		23·7					
		48	13·8			22·1					
		59	14·8			23·3					
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	12·9						17·9		
		16	12·3						20·7		
		27	14·0	13·8	27·6	21·0	21·2	42·4			
		38	13·6	6·9%		22·4					
		49	13·5			22·1					
		60	16·4			22·9					
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	12·0						19·7		
		18	11·9						22·3		
		29	13·2	12·9	25·8	20·2	21·4	42·8			
		40	14·4	8·1%		22·0					
		51	11·6			20·6					
		62	14·2			23·6					
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	12·5						20·0		
		19	13·3						23·8		
		30	13·6	14·2	28·4	21·4	22·7	45·4			
		41	15·9	9·1%		25·5					
		52	13·4			21·8					
		63	16·3			23·7					
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	12·0						19·9		
		20	13·0						25·0		
		31	15·0	13·9	27·8	21·7	22·7	45·4			
		42	15·8	8·6%		23·3					
		53	13·7			23·6					
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	12·6						19·2		
		21	13·1						25·5		
		32	14·4	13·6	27·2	22·5	22·4	44·8			
		43	14·2	4·4%		24·8					
		54	13·5			20·2					
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	11·6						19·5		
		22	10·6						19·7		
		33	14·9	12·9	25·8	22·1	21·4	42·8			
		44	13·1	10·8%		23·0					
		55	14·1			22·7					

Miejscowość:

Poczta: Kutno. Powiat: kutnowski. Województwo: warszawskie.

Właściciel: Stacja doświadczalno-rolnicza w Kutnie.

Wykonawca doświadczenia: p. Stanisław Taczanowski.

Gleba: bielica. Podglebie: gliniaste.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1926 r. superfosfat w ilości 50 kg P_2O_5 na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania względnie marglowania pola: od 1923 r. nie było stosowane. Przedtem — nie wiadomo.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1923 r. w ilości 200 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat i ewentualne stosowanie innych nawozów: w 1923 r. ziemniaki (doświadczenie odmianowe), oprócz obornika, jak wyżej, superfosfat w ilości 50 kg P_2O_5 na ha, nawozy potasowe w ilości 80 kg K_2O na ha i nawozy azotowe — 30 kg N na ha; w 1924 r. owies — bez nawozów; w 1925 r. pszenica — bez nawozów; w 1926 r. ziemniaki (doświadczenie nad bejcowaniem) bez obornika na nawozach sztucznych w ilościach, jak w 1923 r.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny P_H od 6·5 do 7·4; wyciąg w roztworze n/1 $KCl P_H$ od 5·8 do 6·9.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0·049^{0/0}.

Równość względnie nachylenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 84 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 25 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 25 kwietnia w stosunku 150 kg na ha.

Data sprzętu: 9 sierpnia. Data młocki: 22 listopada.

Opady atmosferyczne według miejscowości Kutno:

1926 wrzesień:	49·2 mm	1927 marzec:	35·7 mm
„ październik:	41·3 „	„ kwiecień:	48·0 „
„ listopad:	25·7 „	„ maj:	29·6 „
„ grudzień:	33·7 „	„ czerwiec:	125·8 „
1927 styczeń:	51·4 „	„ lipiec:	129·7 „
„ luty:	17·8 „	„ sierpień:	49·9 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Pole otrzymało w ostatnich latach superfosfat, co mogło osłabić działanie użytych w doświadczeniu nawozów fosforowych. Nie zaobserwowano ani działania tomasówki, ani mączki fosforytowej, co zresztą mogło być spowodowane nienormalnym przebiegiem pogody; od 8 do 14 maja były przymrozki nocne, w dniach 11 i 14 maja spadł śnieg, potem była susza, a w czerwcu i lipcu ciągle deszcze, przez co rola (pole niedrenowane) była przesiąknięta wodą tak, że jarzyny były silnie uszkodzone.

Kutno (pole doświadczalne Gołębiew).

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA					
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q			
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	13·0			26·0					
		6	13·0			35·0					
		12	14·0			26·0					
		17	14·0	14·4	17·1	30·0	32·0 11·7%	38·1			
		23	15·5	6·8 ^{0/0}		34·5					
		28	14·0			31·0					
		34	15·0			37·0					
39	16·5		36·5								
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	14·0						29·0		
13	15·0	14·2	16·9	30·0		30·2 6·9%			35·9		
24	12·5	7·0 ^{0/0}		27·5							
35	15·5			34·5							
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3		20·0				35·0			
14	13·0	15·6	18·6	30·0	33·4 5·0%	39·7					
25	13·5	15·2 ^{0/0}		34·5							
36	16·0			34·0							
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4		16·0					34·0		
15	15·0	15·2	18·1	29·5	31·9 3·7%	38·0					
26	13·0	8·2 ^{0/0}		32·0							
37	17·0			32·0							
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5		12·0					28·0		
16	15·0	14·4	17·2	28·0	29·6 10·7%	35·2					
27	13·5	11·1 ^{0/0}		26·5							
38	17·0			36·0							
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7		14·0					31·0		
18	13·5	14·2	16·9	34·5	32·0 7·0%	38·1					
29	13·5	6·0%		28·5							
40	16·0			34·0							
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8		15·0					30·0		
19	13·0	15·0	17·8	28·0	32·0 9·4%	38·1					
30	16·5	6·7%		35·5							
41	15·5			34·5							
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9		11·5					25·5		
20	13·0	14·6	17·4	32·0	30·6 9·0%	36·3					
31	18·0	16·3%		31·0							
42	16·0			34·0							
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10		13·0					29·0		
21	14·0	14·7	17·5	25·0	30·7 12·2%	36·5					
32	16·0	8·5%		35·0							
43	16·0			34·0							
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11		14·0					27·0		
22	13·0	13·4	15·9	27·0	30·6 11·8%	36·4					
33	15·0	8·4%		35·0							
44	11·5			33·5							

Miejscowość:

Pocшта: Starożreby. Powiat: płocki. Województwo: warszawskie.

Właściciel: Zakład rolniczo-doświadczalny w Opatowcu.

Wykonawca doświadczenia: inż. Tadeusz Blok.

Gleba: bielica nadrzeczna. Podglebie: czerwona glina zwałowa.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosfor.: w 1926 r. 50 kg P_2O_5 na ha w superfosfacie.

Czas i ilość ostatniego wapnowania względnie marglowania pola: nie stosowano od szeregu lat.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1926 w ilości 200 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1922 owies; 1923 żyto; 1924 łubin na ziarno; 1925 czarny ugor; 1926 buraki cukrowe.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 5.0-5.5$; wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 4.4-4.5$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.024%.

Położenie pola: lekko nachylone w kierunku północnym.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 100 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: dwa. Ilość powtórzeń: pięć.

Data wysiewu nawozów: 26 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 26 kwietnia w ilości 170 kg na ha.

Data sprzętu: 22 sierpnia. Data młocki: 14 października.

Opady według Opatowca:

1926 wrzesień:	34.3 mm	1927 marzec:	28.6 mm
„ październik:	45.3 „	„ kwiecień:	41.1 „
„ listopad:	14.7 „	„ maj:	38.7 „
„ grudzień:	41.3 „	„ czerwiec:	93.6 „
1927 styczeń:	21.8 „	„ lipiec:	54.5 „
„ luty:	10.5 „	„ sierpień:	75.4 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Mimo kwaśnego odczynu gleby dodatek nawozów fosforowych wobec saletry amonowej prawie nie odbił się na plonie ziarna, który i bez dodatku fosforu był dość wysoki, aczkolwiek gleba była uboga w ten składnik pokarmowy (0.024% P_2O_5); być może przypisać to należy temu, że pole w roku 1925 ugorowało, a w roku 1926 otrzymało 200 q obornika i 50 kg P_2O_5 w postaci superfosfatu na ha. Dopiero wprowadzenie siarczanu amonowego, które samo przez się nie podniosło plonu ziarna, jakgdyby przyczyniło się do silniejszego uruchomienia pokarmu fosforowego zarówno z tomasówki jak i z mączki fosforytowej, podnosząc plony ziarna. Natomiast na plonach słomy nawiezenie fosforowe odbiło się o wiele wyraźniej, przytem działanie tomasówki było silniejsze, niż mączki fosforytowej. Z obserwacji w czasie wzrostu można przytoczyć, że 2. VI. był grad, który spowodował uszkodzenie wierzchołków roślin; najsilniejsze krzewienie było na poletkach z tomasówką (serie II i VII) oraz z mączką fosforytową wobec siarczanu amonowego (VIII, IX, X); słabsze — wobec mączki fosforytowej z saletrą amonową (III, IV, V), a najsłabsze na poletkach bez fosforu (I i VI).

Opatowiec.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA				
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/10 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/10 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q		
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	22.0			30.0				
		6	19.1			29.9				
		12	24.6			33.4				
		17	24.2			37.8				
		23	26.7	24.2	24.2	36.3	35.3	35.3		
		28	23.0	7.8%		36.0	7.1%			
		34	26.7			36.3				
		39	23.0			36.0				
		45	27.1			36.9				
		50	25.7			40.3				
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	22.7				37.3			
		13	27.2	25.8		25.8	44.8		42.4	42.4
		24	26.1				42.9			
		35	26.5	4.6%			43.5		4.8%	
		46	26.5		43.5					
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	21.8				32.2			
		14	24.3	25.8	25.8	35.7	38.0	38.0		
		25	27.5			40.5	8.5%			
		36	26.3	8.5%		38.7	8.5%			
		47	29.1			42.9				
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	20.8				33.2			
		15	25.8	24.6	24.6	41.2	39.4	39.4		
		26	26.5			42.5				
		37	25.8	6.9%		41.2	6.8%			
		48	24.2			38.8				
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	22.0				37.0			
		16	24.3	25.4	25.4	40.7	42.6	42.6		
		27	28.0			47.0				
		38	24.7	8.3%		41.3	8.3%			
		49	28.0			47.0				
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	21.8				35.2			
		18	22.6	23.4	23.4	36.4	37.8	37.8		
		29	24.5			39.5				
		40	20.6	8.9%		33.4	8.9%			
		51	27.5			44.5				
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	25.5				46.5			
		19	24.1	26.6	26.6	43.9	48.6	48.6		
		30	27.6			50.4				
		41	27.6	5.5%		50.4	5.5%			
		52	28.3			51.7				
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	25.2				38.8			
		20	25.6	27.0	27.0	39.4	41.6	41.6		
		31	26.4			40.6	5.8%			
		42	27.2	5.8%		41.8	5.8%			
		53	30.7			47.3				
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	25.4				40.6			
		21	28.5	27.2	27.2	45.5	43.4	43.4		
		32	29.7			47.3				
		43	26.6	5.6%		42.4	5.5%			
		54	25.8			41.2				
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	27.5				45.5			
		22	24.8	26.2	26.2	41.2	43.4	43.4		
		33	27.1			44.9				
		44	25.2	3.7%		41.8	3.4%			
		55	26.4			43.6				

Miejscowość:

Poczta: Płońsk. Powiat: płoński. Województwo: warszawskie.

Właściciel: Zakład rolniczo-doświadczalny w Poświętnem.

Wykonawca doświadczenia: Zakład rolniczo-doświadczalny w Poświętnem.

Gleba: bielica. Podglebie: glina trudnoprzepuszczalna.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w ostatnich trzech latach nie było stosowane.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie margłowania pola: oddawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1926 r. w ilości 300 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: odłóg — ziemniaki.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 7.7-8.1$; wyciąg w roztworze n/1 HCl $P_H = 7.3-7.4$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.038%.

Położenie pola: bardzo lekki spad ku południowi.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: nie podano.

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 20 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 21 kwietnia w ilości 150 kg na ha.

Data sprzętu: 17 sierpnia. Data młocki: 28 października.

Opady według Poświętnego:

1926 wrzesień: 42.2 mm	1927 marzec: 29.6 mm
„ październik: 34.0 „	„ kwiecień: 41.6 „
„ listopad: 17.5 „	„ maj: 36.4 „
„ grudzień: 20.4 „	„ czerwiec: 101.9 „
1927 styczeń: 32.9 „	„ lipiec: 52.6 „
„ luty: 11.9 „	„ sierpień: (w ciągu 1 i 2 dekad) 61.8 mm

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

W roku 1926 pole otrzymało 350 q obornika, tegoż roku jesienią było zdrenowane. Gleba posiada odczyn wyraźnie zasadowy, to też działania użytych nawozów fosforowych bodaj że nie było, tembardziej, że i poletka bez fosforu dały plony wysokie (o ile przyjąć wymiar poletek na 1 ar).

Poświętne.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
I.	Sól potasowa Saeitra amonowa	1	33·0			77·0		
		6	35·0			66·0		
		12	32·6			63·4		
		17	29·6	33·0	—	66·4	69·0	—
		23	33·0	3%		72·0	4·8%	
		28	33·2			71·3		
		34	32·0			67·0		
39	35·8			69·2				
II.	Sól potasowa Saeitra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	35·0			73·0		
		13	39·7	35·2	—	78·3	72·5	—
		24	32·8	6·2%		69·2	4·3%	
		35	33·4			69·6		
III.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	33·6			71·4		
		14	34·4	32·9	—	68·3	70·0	—
		25	30·1	4·3%		74·9	4·5%	
		36	33·6			65·4		
IV.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	33·4			66·6		
		15	32·6	34·0	—	72·4	68·4	—
		26	33·0	4·6%		72·0	5·3%	
		37	37·2			62·8		
V.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	32·2			69·8		
		16	31·0	31·1	—	69·0	66·4	—
		27	31·0	1·9%		66·0	4·5%	
		38	30·1			60·9		
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	34·0			61·0		
		18	33·4	34·0	—	71·6	68·5	—
		29	35·8	2·7%		74·2	6·4%	
		40	32·8			67·2		
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	32·4			62·6		
		19	34·6	34·2	—	68·4	68·2	—
		30	35·2	2·8%		67·8	4·5%	
		41	34·8			74·2		
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	33·0			66·0		
		20	36·0	33·3	—	78·0	69·4	—
		31	33·4	4·2%		70·6	6·8%	
		42	30·8			63·2		
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	35·0			65·5		
		21	33·4	34·4	—	66·6	66·6	—
		32	36·2	3·5%		64·8	2·2%	
		43	33·0			69·5		
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	28·0			57·5		
		22	30·4	30·3	—	61·6	62·5	—
		38	30·1	4·3%		60·9	6·0%	
		44	32·9			70·1		

Miejscowość:

Poczta: Wodzisław. Powiat: jędrzejowski. Województwo: kieleckie.

Właściciel: p. P. Sowiński.

Wykonawca doświadczenia: Zakład rolniczo-doświadczalny w Sielcu.

Gleba: rędzina wapienna. Podglebie: rędzina.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: 5—6 lat przed doświadczeniem.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie marglowania pola: nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: 4—5 lat przed doświadczeniem.

Zmianowanie ostatnich lat: żyto, owies, owies.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 5.7-7.1$: wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 4.9-6.7$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.033%.

Położenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 50 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 28 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 30 kwietnia w ilości 180 kg na ha.

Data sprzętu: 23 sierpnia. Data młocki: 31 października.

Opady według stacji meteorologicznej Sielec:

1926 wrzesień:	56.8 mm	1927 marzec:	50.2 mm
„ październik:	96.0 „	„ kwiecień:	40.8 „
„ listopad:	32.8 „	„ maj:	34.3 „
„ grudzień:	25.2 „	„ czerwiec:	87.6 „
1927 styczeń:	36.8 „	„ lipiec:	112.6 „
„ luty:	11.2 „	„ sierpień:	63.8 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Gleba — rędzina wapienna. Owies silnie uszkodzony przez rdzę, głównie i muchę szwedzką. Wyniki doświadczenia dość rozbieżne — nie dają podstaw do sądenia o działaniu nawozów fosforowych.

Przewody.

Serja	NAWOŻENIE	ZIARNO			SŁOMA		
		Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	6·5 2·2 7·8 8·8 9·7 8·4 8·2 6·8	7·3 21·9%	14·6	10·1 17·0 13·7 18·6 13·6 17·6 12·2 15·3	14·8 15·9%	29·6
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8·4 8·3 7·3	8·0 5·9%	16·0	13·9 16·1 13·7	14·6 7·0%	29·2
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	6·7 6·5 6·9	6·7 1·9%	13·4	11·4 12·6 13·1	12·4 5·1%	24·8
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	6·1 7·9 5·7 5·9	6·4 11·7%	12·8	13·8 16·1 — 16·5	15·5 7·1%	31·0
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	7·4 8·2 7·0 6·8	7·3 6·2%	14·6	15·7 14·2 14·7 16·1	15·2 4·8%	30·4
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	9·1 8·8 9·1 7·9	8·7 4·9%	17·4	16·8 16·3 16·1 14·1	15·8 5·5%	31·6
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9·5 9·2 8·6 8·6	9·0 4·8%	18·0	17·0 15·6 — 16·8	16·5 3·4%	33·0
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	7·4 10·0 9·2	8·9 10·9%	17·8	15·6 12·0 18·6	15·4 14·7%	30·8
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	9·3 9·7 8·8 9·2	9·2 2·7%	18·4	11·3 15·6 14·9 16·9	14·7 11·4%	29·4
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	6·9 8·9 7·5 8·2	7·9 8·5%	15·8	12·9 14·8 16·6 13·4	14·4 8·8%	28·8

Miejscowość:

Pocza: Skalbmierz. Powiat: jędrzejowski. Województwo: kieleckie.

Właściciel: Zakład rolniczo-doświadczalny w Sielcu.

Wykonawca doświadczenia: Zakład rolniczo-doświadczalny w Sielcu.

Gleba: löss próchniczny. Podglebie: löss.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: nie podano.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie marglowania pola: nie podano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: nie podano.

Zmianowanie ostatnich lat: nie podano.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny P_H od 5·9 do 6·2; wyciąg w roztworze: n/1
KCl P_H od 5·4 do 5·6.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0·045%.

Równość, względnie nachylenie pola: nie podano.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 40 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: 7.

Data wysiewu nawozów: 19 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 20 kwietnia w ilości 150 kg na ha.

Data sprzętu: 9 sierpnia. Data młocki: —

Opady atmosferyczne według miejscowości Sielec:

1926 wrzesień:	56·8 mm	1927 marzec:	50·2 mm
„ październik:	96·0 „	„ kwiecień:	40·8 „
„ listopad:	32·8 „	„ maj:	34·3 „
„ grudzień:	25·2 „	„ czerwiec:	87·6 „
1927 styczeń:	36·8 „	„ lipiec:	112·6 „
„ luty:	11·2 „	„ sierpień:	63·8 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Bardzo znaczne wahania w plonach nie dają podstawy do wyprowadzania jakichkolwiek wniosków. Wobec tego, że doświadczenie składało się z 80 poletek, a wyniku nie dało, zrezygnowaliśmy z podania całego materiału liczbowego, a przytaczamy tylko plony graniczne.

Sielec.

Serja	NAWOŻENIE	ZIARNO			SŁOMA		
		Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ⁰ / ₀ wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ⁰ / ₀ wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	od 7·5 do 12·5	9·7 11·0 ⁰ / ₀	24·2	od 9·0 do 18·0	12·5 11·5 ⁰ / ₀	31·2
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 9·5 do 12·5	10·5 6·8 ⁰ / ₀	26·2	od 11·0 do 18·5	13·7 12·1 ⁰ / ₀	34·2
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 8·5 do 13·2	10·6 11·4 ⁰ / ₀	26·5	od 6·8 do 15·0	11·3 18·3 ⁰ / ₀	28·2
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 8·0 do 11·0	9·6 9·1 ⁰ / ₀	24·0	od 7·5 do 16·0	11·4 19·5 ⁰ / ₀	28·5
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 8·0 do 11·0	10·0 8·7 ⁰ / ₀	25·0	od 9·0 do 17·0	13·0 12·0 ⁰ / ₀	32·5
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	od 6·0 do 9·5	8·4 10·8 ⁰ / ₀	21·0	od 12·0 do 15·0	13·0 6·1 ⁰ / ₀	32·5
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 6·5 do 13·5	9·4 16·5 ⁰ / ₀	23·5	od 11·8 do 16·0	13·6 8·4 ⁰ / ₀	34·0
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 8·0 do 10·0	9·3 4·9 ⁰ / ₀	23·2	od 10·5 do 19·8	13·4 19·4 ⁰ / ₀	33·5
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 6·5 do 10·5	8·8 14·0 ⁰ / ₀	22·0	od 10·0 do 15·6	13·3 12·0 ⁰ / ₀	33·2
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 7·4 do 11·0	9·0 9·5 ⁰ / ₀	22·5	od 11·2 do 17·6	13·7 14·4 ⁰ / ₀	34·2

Miejscowość:

Poczta: Brudzew. Powiat: kolski. Województwo: łódzkie.

Właściciel: p. Tadeusz Maringe.

Wykonawca doświadczenia: Zakład rolniczo-doświadczalny w Kościelcu.

Gleba: szczerk zdrenowany. Podglebie: szczerk.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1925 r. superfosfat w ilości 200 kg na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania lub margłowania pola: nie stosowano oddawna.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1925 r. w ilości 350 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1926 buraki cukrowe.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 7.5 - 8.1$; wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 7.2 - 7.8$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.036%.

Położenie pola: lekko nachylone w kierunku południowo-zachodnim.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 100 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 8 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 9 kwietnia w ilości 180 kg na ha.

Data sprzętu: 10 sierpnia. Data młocki: 25 sierpnia.

Opady według Kościelca:

1926 wrzesień:	37.2 mm	1927 marzec:	53.2 mm
„ październik:	52.3 „	„ kwiecień:	39.5 „
„ listopad:	44.0 „	„ maj:	40.3 „
„ grudzień:	56.4 „	„ czerwiec:	84.6 „
1927 styczeń:	46.3 „	„ lipiec:	146.9 „
„ luty:	16.4 „	„ sierpień:	— „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Pole otrzymało obornik w roku 1925/26, a że gleba ma odczyn wyraźnie zasadowy, więc prawie nie było reagowania na dodane nawozy fosforowe. Jedynie tomasówka w kombinacji z siarczanem amonowym dała wyraźną zwyżkę plonu ziarna, a mączka fosforytowa w obecności azotanu amonu podniosła plony słomy. O ile opierać się na plonach ziarna, to można powiedzieć, że pole posiada nierówność systematyczną w kierunku spadku.

S m o l i n a .

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA				
			Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha	Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha		
			kg	w kg wraz z ⁰ / ₁₀ wahań	q	kg	w kg wraz z ⁰ / ₁₀ wahań	q		
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	28·8			46·2				
		6	29·0			47·0				
		12	28·9			44·1				
		17	31·5	31·6	31·6	48·5	46·6	46·6		
		23	32·5	6·6%		45·5	2·2%			
		28	33·5			48·5				
		34	33·5			46·7				
		39	35·5			46·5				
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	29·5				45·5			
13		29·0	31·9	31·9		46·0	44·1		44·1	
24		33·3	8·3%			44·7	4·4%			
35		35·8			40·2					
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	28·0				47·0			
14		29·6	30·1	30·1	48·4	48·6	48·6			
25		30·9	4·6%		48·1	2·4%				
26		32·0			51·0					
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	28·0					48·0		
15		29·5	30·7	30·7	50·5	50·5	50·5			
26		32·0	6·3%		50·0	3·1%				
37		33·3			53·7					
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	29·6					49·4		
16		31·0	31·2	31·2	49·0	51·7	51·7			
27		31·2	3·0%		53·8	4·9%				
38		33·2			54·8					
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	28·6					41·4		
18		29·0	30·6	30·6	46·0	43·3	43·3			
29		32·2	6·0%		42·8	3·0%				
40		32·8			43·2					
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	29·8					47·2		
19		32·3	33·2	33·2	47·7	47·0	47·0			
30		34·7	6·5%		47·3	1·3%				
41		36·1			45·9					
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	28·6					40·4		
20		29·4	30·9	30·9	38·6	43·3	43·3			
31		32·3	6·3%		45·7	8·8%				
42		33·5			48·5					
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	29·1					42·9		
21		30·5	31·1	31·1	47·5	44·9	44·9			
32		32·4	4·3%		44·6	2·9%				
43		32·5			44·5					
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	30·3					43·7		
22		30·8	31·4	31·4	42·2	44·8	44·8			
33		32·4	2·9%		47·6	4·1%				
44		32·3			45·7					

Miejscowość:

Poczta: Ryki. Powiat: garwoliński. Województwo: lubelskie.

Właściciel: Zakład rolniczy doświadczalny w Sobieszynie.

Wykonawca doświadczenia: p. Z. Leszczyńska.

Gleba: bielica drenowana. Podglebie: bielica.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1925 r. 45 kg P_2O_5 na ha w postaci tomasyny.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie marglowania pola: przed 15 laty wapnowane.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1924 r. w ilości 220 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1924 okopowe; 1925 jęczmień; 1926 pszenica.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 6.8-7.4$; wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 5.9-7.2$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.037%.

Położenie pola: lekko nachylone w kierunku z północy na południe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 42 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 9 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 9 kwietnia w ilości 160 kg na ha.

Data sprzętu: 4 sierpnia. Data młocki: 14 października.

Opady według Sobieszyna:

1926 wrzesień:	52.4 mm	1927 marzec:	34.9 mm
„ październik:	115.3 „	„ kwiecień:	46.8 „
„ listopad:	40.4 „	„ maj:	44.3 „
„ grudzień:	43.9 „	„ czerwiec:	99.8 „
1927 styczeń:	16.9 „	„ lipiec:	59.7 „
„ luty:	6.1 „	„ sierpień:	— „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Plony z parcel bez dodatku fosforu były wysokie, toteż nie było działania nawozów fosforowych.

Sobieszyn.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA				
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ⁰ / ₁₀ wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ⁰ / ₁₀ wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q		
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	6	13·3			25·7		61·2		
		12	13·4			28·6				
		18	14·1	13·5	32·1	28·9	25·7			
		24	13·9	2·0 ⁰ / ₁₀		20·1				
		29	13·0			27·0				8·2%
		34	13·1			23·9				
39	13·5		25·5							
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	14·0					25·0		
		13	13·8	14·0	33·3	25·2	23·8			
		25	13·2	3·6 ⁰ / ₁₀		19·8		8·4%		
		35	14·9			25·1				
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	13·2					23·8		54·3
		26	12·5	13·2	31·4	18·5	22·8			
		36	13·9	3·8 ⁰ / ₁₀		26·1		12·7%		
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	14·3					26·7		59·7
		15	13·8	13·4	31·9	26·2	25·1			
		27	12·7	5·2 ⁰ / ₁₀		22·3		5·6%		
		37	12·7			25·3				
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	13·8					23·2		58·8
		17	13·0	13·5	32·1	23·0	24·7			
		28	13·0	3·7 ⁰ / ₁₀		23·0		10·1%		
		38	14·2			29·8				
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	12·5					25·5		55·4
		19	12·0	12·0	28·8	22·0	23·3			
		40	11·6	2·5%		22·4		6·4%		
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	12·6					20·4		53·1
		16	12·0	12·4	29·5	23·0	22·3			
		20	12·7	2·0%		21·3		6·7%		
		41	12·3			24·7				
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	12·8					23·2		51·2
		21	13·3	12·6	30·0	18·7	21·9			
		32	12·4	3·1%		22·6		7·3%		
		42	11·9			23·1				
IX.	Sól potasowa Siarczah amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	12·0					24·0		49·3
		22	13·0	12·3	29·3	19·0	20·7			
		31	12·3	3·3%		14·7		17·4%		
		43	11·8			25·2				
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	13·1					23·9		54·0
		23	12·7	12·6	30·0	20·3	22·7			
		33	12·5	2·4%		23·5		5·3%		
		44	12·0			23·0				

Miejscowość:

Poczta: Brześć Kujawski. Powiat: włocławski. Województwo: warszawskie.

Właściciel: Zakład doświadczalno-rolniczy w Starym Brześciu.

Wykonawca doświadczenia: Inż. Feliks Gąsiewski.

Gleba: czarnoziem bagienny. Podglebie: czarnoziem bagienny.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: oddawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego wapnowania względnie marglowania pola: oddawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1923 r. w ilości 200 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: pszenica, buraki, owies, mieszanka.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny P_H od 7·4 do 8·1; wyciąg w roztworze n/1 $KCl P_H$ od 7·6 do 7·7.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0·046%.

Równość względnie nachylenie pola: słaby spad w kierunku południowym.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 50 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: pięć.

Data wysiewu nawozów: 9 maja.

Data i ilość wysiewu ziarna: 9 maja w ilości 150 kg na ha.

Data sprzętu: 13 sierpnia. Data młocki: 27 września.

Opady atmosferyczne według miejscowości Stary Brześć:

1926 wrzesień:	21·8 mm	1927 marzec:	29·2 mm
„ październik:	68·9 „	„ kwiecień:	44·0 „
„ listopad:	32·6 „	„ maj:	30·1 „
„ grudzień:	29·5 „	„ czerwiec:	55·6 „
1927 styczeń:	39·6 „	„ lipiec:	43·6 „
„ luty:	10·0 „	„ sierpień:	61·0 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Doświadczenie założone na czarnoziemiu bagiennym, który, według opinii kierownika Zakładu doświadczalnego w Starym Brześciu, wogóle słabo reaguje na nawożenie fosforowe. A że odczyn gleby jest wyraźnie zasadowy, nic więc dziwnego, że nie zaobserwowano działania ani tomasówki ani mączki fosforytowej, tembardziej, że i bez dodatku fosforu otrzymano wysokie plony.

Stary Brześć.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA					
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ^{0/0} wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ^{0/0} wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q			
I.	Sól potasowa Saeitra amonowa	3	16.0			28.0					
		6	14.5			27.7					
		12	15.5			27.0					
		17	15.0			27.0					
		23	15.0	15.2	30.4	27.0	27.1	54.2			
		28	15.0	4.5%		25.5					
		34	16.5			27.5					
		39	14.0			27.0					
		45	16.5			27.0					
50	14.5		27.5								
II.	Sól potasowa Saeitra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	1	14.0						29.0		
		13	14.0	13.8		27.6			30.0	28.4	56.8
		24	13.5	1.7%					29.5		
		35	13.5		26.5						
		46	14.0		27.0						
III.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	12.0				29.5				
		14	12.0	12.1	24.2	28.0	29.0	58.0			
		25	12.5	2.6%		27.5					
		36	12.5			29.5					
		47	11.5			30.5					
IV.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	15.0						28.0		
		15	14.5	14.3	28.6	28.0	28.0	56.0			
		26	14.0	2.5%		28.0					
		37	14.0			27.5					
		48	14.0			28.5					
V.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	14.5						29.5		
		16	14.5	14.6	29.2	30.0	29.0	58.0			
		27	15.0	2.2%		29.0					
		38	14.0			29.0					
		49	15.0			27.5					
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	15.0						29.0		
		18	14.5	14.4	28.8	29.5	28.9	57.8			
		29	14.0	2.2%		30.0					
		40	14.0			28.0					
		51	14.5			28.0					
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	15.0						26.0		
		19	16.0	15.4	30.8	27.0	25.9	51.8			
		30	15.0	2.8%		25.0					
		41	16.0			26.0					
		52	15.2			25.7					
		VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9		13.5					24.0
20	13.5			13.5		27.0			24.5	24.6	49.2
31	14.0			1.8%	25.5						
42	13.0				24.0						
53	13.7				25.2						
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	14.0				30.0				
		21	14.0	14.0	28.0	26.0	26.7	53.4			
		32	13.0	2.8%		25.0					
		43	15.0			27.5					
		54	14.0			25.0					
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	15.0						27.0		
		22	14.5	15.0	30.0	27.5	26.2	52.4			
		33	15.0	1.3%		25.0					
		44	15.5			25.0					
		55	15.0			26.5					

Miejscowość:

Poczta: Płońsk. Powiat: płoński. Województwo: warszawskie.

Właściciel: p. Kornel Żółtowski.

Wykonawca doświadczenia: Zakład rolniczo-doświadczalny w Poświętnem.

Gleba: bieliczka. Podglebie: przepuszczalna glina.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1926 r. w postaci superfosfatu w ilości 20 kg P_2O_5 na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania względnie marglowania pola: od bardzo dawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w roku 1926 w ilości 350 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1925 koniczyna czerwona; 1926 buraki.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny P_H od 6·2 do 7·8; wyciąg w roztworze n/1 $KCl P_H$ od 5·1 do 6·8.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0·070%.

Równość, względnie nachylenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: nie podano.

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 14 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 14 kwietnia w ilości 180 kg na ha.

Data sprzętu: 21 sierpnia. Data młocki: 22 i 23 sierpnia.

Opady atmosferyczne według miejscowości Poświętne:

1926 wrzesień:	42·2 mm	1927 marzec:	29·6 mm
„ październik:	34·0 „	„ kwiecień:	41·6 „
„ listopad:	17·5 „	„ maj:	36·4 „
„ grudzień:	20·4 „	„ czerwiec:	101·9 „
1927 styczeń:	32·9 „	„ lipiec:	52·6 „
„ luty:	11·9 „	„ sierpień: (1 i 2 dekada)	61·8 mm

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

W roku 1926 pole otrzymało 350 q obornika na ha. Wahania w plonach z parcel oddzielnych seryj są znaczne i nie pozwalają na ustalenie wyraźnej zależności wysokości plonów od nawożenia. Trudne do wytłómaczenia są wyjątkowo wysokie plony ziarna seryj VI i VII oraz wyjątkowo niskie plony ziarna i słomy seryj VIII i IX.

Szeromin.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z $\frac{0}{10}$ wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z $\frac{0}{10}$ wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	26·0			50·0		
		6	26·5			50·5		
		12	25·5			52·5		
		17	27·5	25·9	—	45·5	51·7	—
		23	26·0			52·0		
		28	26·5	5·4 $\frac{0}{10}$		51·5	4·0 $\frac{0}{10}$	
		34	25·5			58·5		
		38	25·0			52·0		
		39	25·0			53·0		
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	28·0			69·0		
		13	27·0	26·6	—	54·0	55·4	—
		24	24·5	4·1 $\frac{0}{10}$		43·5	12·3 $\frac{0}{10}$	
		35	27·0			55·0		
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	28·5			74·5		
		14	26·0	27·0	—	56·0	67·5	—
		25	27·5	3·7 $\frac{0}{10}$		86·5	19·2 $\frac{0}{10}$	
		36	26·0			53·0		
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	24·0			58·0		
		15	23·5	25·7	—	51·5	52·2	—
		26	28·0	8·0 $\frac{0}{10}$		45·0	7·7 $\frac{0}{10}$	
		37	27·5			54·5		
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	26·0			64·0		
		16	28·5	27·2	—	57·5	60·7	—
		27	—	4·4 $\frac{0}{10}$		—	5·4 $\frac{0}{10}$	
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	30·0			51·0		
		18	27·5			57·5		
		29	25·5	28·7	—	50·5	54·7	—
		40	26·5	8·5 $\frac{0}{10}$		51·5	8·1 $\frac{0}{10}$	
		44	34·0			63·0		
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	30·0			61·0		
		19	26·0	29·2	—	64·0	56·7	—
		30	27·0	9·2 $\frac{0}{10}$		52·0	10·1 $\frac{0}{10}$	
		41	34·0			50·0		
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	25·5			46·5		
		20	23·5	24·2	—	49·5	48·5	—
		31	24·0	2·5 $\frac{0}{10}$		47·0	3·6 $\frac{0}{10}$	
		42	24·0			51·0		
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	21·5			49·5		
		21	23·0	24·5	—	43·0	47·2	—
		32	27·0	9·2 $\frac{0}{10}$		54·0	9·5 $\frac{0}{10}$	
		43	26·5			42·5		
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	26·5			52·5		
		22	25·5	26·5	—	42·5	49·2	—
		33	27·5	1·9 $\frac{0}{10}$		52·5	9·0 $\frac{0}{10}$	

Miejscowość:

Pocztą: Lublin. Powiat: lubelski. Województwo: lubelskie.

Właściciel: Lubelski Zakład doświadczalny rolniczo-ogrodniczy.

Wykonawca doświadczenia: p. Kazimierz Wróblewski, kierownik Zakładu.

Gleba: löss. Podglebie: löss.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1925 r. w ilości 40 kg P_2O_5 w postaci superfosfatu.

Czas i ilość ostatniego wapnowania względnie marglowania pola: oddawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1923 r. w ilości 20—25 fur parokonných na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1923 buraki cukrowe; 1924 owies; 1925 koniżyna; 1926 pszenica.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 6.5 - 6.6$; wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 5.7 - 5.9$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.048%.

Położenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 50 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: osiem. Ilość powtórzeń: osiem.

Data wysiewu nawozów: w końcu kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: w końcu kwietnia.

Data zbioru: nie podano. Data młocki: nie podano.

Opady według Zemborzyc:

1926 wrzesień:	60.6 mm	1927 marzec:	27.2 mm
„ październik:	88.5 „	„ kwiecień:	64.2 „
„ listopad:	34.0 „	„ maj:	71.9 „
„ grudzień:	64.3 „	„ czerwiec:	133.7 „
1927 styczeń:	22.8 „	„ lipiec:	59.9 „
„ luty:	16.1 „	„ sierpień:	57.9 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Wahania plonów w obrębie danej serji zbyt duże, a różnice pomiędzy plonami różnych seryj zbyt małe, aby można było wyprowadzać jakieś wyraźne wnioski. Wobec tego, że doświadczenie składało się z 96 poletek, a wyniku nie dało, zrezygnowaliśmy z podania całego materiału liczbowego, a przytaczamy tylko plony graniczne.

Zemborzyce.

Serja	NAWOŻENIE	ZIARNO			SŁOMA		
		Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
I.	Sól potasowa Saeitra amonowa	od 9·5 do 13·0	11·0 9·1 ^{0/0}	22·0	od 16·5 do 24·0	19·9 7·7 ^{0/0}	39·8
II.	Sól potasowa Saeitra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 9·5 do 13·0	11·3 7·7 ^{0/0}	22·6	od 19·0 do 24·0	21·3 6·2 ^{0/0}	42·6
III.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 10·5 do 13·0	11·5 6·1 ^{0/0}	23·0	od 17·5 do 23·0	20·0 8·1 ^{0/0}	40·0
IV.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 9·5 do 12·0	11·1 5·1 ^{0/0}	22·2	od 19·0 do 23·0	20·9 4·7 ^{0/0}	41·8
V.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 11·0 do 13·0	11·7 6·0 ^{0/0}	23·4	od 19·0 do 22·0	20·3 3·4 ^{0/0}	40·6
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	od 9·0 do 12·5	10·8 7·0 ^{0/0}	21·6	od 16·5 do 22·0	19·1 7·7 ^{0/0}	38·2
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 11·0 do 13·5	11·9 6·3 ^{0/0}	23·8	od 16·5 do 23·0	19·9 8·0 ^{0/0}	39·8
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 8·5 do 12·0	10·6 6·8 ^{0/0}	21·2	od 18·0 do 27·0	22·1 10·0 ^{0/0}	44·2
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 11·0 do 12·0	11·4 4·2 ^{0/0}	22·8	od 17·0 do 23·0	20·2 6·5 ^{0/0}	40·4
X.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	od 10·0 do 13·0	11·8 6·2 ^{0/0}	23·6	od 18·5 do 23·0	20·2 6·4 ^{0/0}	40·4

Miejscowość:

Poczta: Kostrzyn. Powiat: Środa. Województwo: poznańskie.

Właściciel: Ignacy hr. Mielżyński.

Wykonawca doświadczenia: p. Fr. Gumpert.

Gleba: gliniasto-piaszczysta. Podglebie: gliniaste.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: przed dwoma laty superfosfat w ilości 200 kg na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie marglowania pola: od bardzo dawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w listopadzie 1926 r. 4 fury parokonne na morgę magd.

Zmianowanie ostatnich lat: 1923/4 buraki; 1924/25 jęczmień; 1925/26 koniczyzna.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny P_H od 7·6 do 7·9; wyciąg w roztworze: n/1 KCl P_H od 7·0 do 7·2.Ogólna zawartość P₂O₅ w ziemi: 0·060%.

Równość, względnie nachylenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 100 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: — Ilość powtórzeń: —

Data wysiewu nawozów: 16 kwietnia. Data wysiewu ziarna: 16 kwietnia.

Data sprzętu: 16 sierpnia. Data młocki 22 sierpnia.

Opady atmosferyczne według miejscowości Poznań:

1926 wrzesień:	48·6 mm	1927 marzec:	42·0 mm
„ październik:	56·9 „	„ kwiecień:	75·9 „
„ listopad:	54·0 „	„ maj:	38·4 „
„ grudzień:	52·0 „	„ czerwiec:	67·2 „
1927 styczeń:	32·7 „	„ lipiec:	102·1 „
„ luty:	23·5 „	„ sierpień:	83·2 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Doświadczenie w Iwnie, podobnie jak i w Popowie, założone zostało w ten sposób, że wszystkie poletka danej serji znajdowały się obok siebie, zajmując jeden pas idący w poprzek całego terenu, zajętego pod doświadczenie. Właściwych powtórzeń nie było, a więc liczby średnie i obliczone dla nich procenty wahań nie mają tego znaczenia, jakie posiadałyby przy rozrzuceniu poletek każdej serji po całym terenie. Pomimo wysokich plonów ziarna z serji bez fosforu, nawożenie fosforowe naogół przyczyniło się do ich wyżki. Wyraźne wyżki plonów słomy otrzymano, stosując nawozy fosforowe obok azotanu amonowego. Dodać należy, że ziemia posiadała odczyn wyraźnie zasadowy. Owies na wszystkich poletkach wyległ w dniu 20 czerwca wskutek silnej ulewy, połączonej z trąbą powietrzną; sprzęt opóźniony był z powodu opadów.

I w n o .

Serja	NAWOŻENIE	Nr. poletka	ZIARNO			SŁOMA				
			Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha	Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha		
			kg	w kg wraz z 0,1 wahań	q	kg	w kg wraz z 0,1 wahań	q		
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	26·5			30·2				
		2	26·6			31·5				
		3	27·6			32·5				
		4	27·4			31·3				
		21	30·8			45·8				
		22	31·3	28·6	28·6	40·6	36·2	36·2		
		23	31·2	6·0%		43·7	17·1%			
		24	31·7			52·3				
		41	28·6			30·2				
		42	27·2			30·7				
		43	27·3			32·5				
44	27·6		33·5							
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	28·7				47·5			
		6	28·5	28·2		28·2	50·5		49·4	49·4
		7	27·6	1·2%			47·5		3·8%	
		8	28·2		52·5					
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	30·4				42·5			
		10	29·5		29·9	40·4	42·6	42·6		
		11	30·4	1·5%		46·7	4·8%			
		12	29·5			40·8				
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	13	30·2				60·6			
		14	34·5	33·5	33·5	50·3	50·4	50·4		
		15	34·7	4·9%		40·7	10·0%			
		16	34·6			50·1				
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	17	33·5				45·7			
		18	33·7	33·4	33·4	40·9	43·1	43·1		
		19	33·2	0·5%		35·4	11·3%			
		20	33·3			50·3				
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	25	37·5				41·5			
		26	33·6	34·0	34·0	30·8	36·2	36·2		
		27	32·5	5·3%		31·5	13·8%			
		28	32·3			40·9				
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	29	38·3				55·8			
		30	37·5	37·1	37·1	36·7	40·4	40·4		
		31	37·4	2·4%		38·9	19·0%			
		32	35·3			30·3				
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	33	32·5				40·2			
		34	32·4	32·0	32·0	31·3	34·6	34·6		
		35	31·8	1·2%		26·7	16·2%			
		36	31·5			40·2				
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	37	29·2				31·2			
		38	29·3	29·3	29·3	28·3	33·0	33·0		
		39	29·1	0·5%		37·5	10·0%			
		40	29·5			35·1				

Miejscowość:

Pocza: Bucz. Powiat: Śmigiel. Województwo: poznańskie.

Właściciel: p. Ksawery Speichert.

Wykonawca doświadczenia: p. Ksawery Speichert.

Gleba: lekka glinka. Podglebie: glinka, częściowo piasek.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1925 r. superfosfat w ilości 75 kg na mórg.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie marglowania pola: przed 25 laty było wapnowane w ilości 5 q wapna palonego na mórg.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: przed 3 laty w ilości 60 q na mórg; doświadczenie zaś zostało założone na przyorany m łubinie.

Zmianowanie ostatnich lat: 1925 jęczmień; 1926 żyto z wsianym łubinem.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny P_H 6.6; wyciąg w roztworze n/1 KCl P_H 5.4.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.044%.

Równość, względnie nachylenie pola: lekkie nachylenie ku wschodowi.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 100 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: — Ilość powtórzeń: —

Data wysiewu nawozów: 28 kwietnia.

Data wysiewu ziarna: 28 kwietnia.

Data sprzętu: 17 sierpnia. Data młocki: 27 sierpnia.

Opady atmosferyczne według miejscowości Poznań:

1926 wrzesień:	48.6 mm	1927 marzec:	42.0 mm
„ październik:	56.9 „	„ kwiecień:	75.9 „
„ listopad:	54.0 „	„ maj:	38.4 „
„ grudzień:	52.0 „	„ czerwiec:	67.2 „
1927 styczeń:	32.7 „	„ lipiec:	102.1 „
„ luty:	23.5 „	„ sierpień:	83.2 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

O rozplanowaniu doświadczenia porównaj uwagi o doświadczeniu w Iwnie. O ile z danych sądzić można, pole posiada wzrastającą urodzajność wzdłuż całego terenu, na którym założono doświadczenie. Mimo wysokich plonów ziarna i bardzo wysokich plonów słomy, działanie nawozów fosforowych wystąpiło wyraźnie, szczególnie wobec azotanu amonowego.

Popowo Stare.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha	Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha
			kg	w kg wraz z % wahań	q	kg	w kg wraz z % wahań	q
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	25·0			60·0		
		2	24·0			56·0		
		3	21·0			50·0		
		4	23·0			55·0		
		21	26·0			65·0		
		22	31·0	29·2	29·2	78·0	70·8	70·8
		23	32·0	15·6%		78·0	16·1%	
		24	34·0			78·0		
		41	31·0			80·0		
		42	33·0			80·0		
		43	37·0			88·0		
44	34·0			82·0				
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	29·0			71·5		
		6	32·0	32·5	32·5	83·0	78·1	78·1
		7	33·0	6·0%		73·0	7·5%	
		8	36·0			85·0		
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	32·0			74·0		
		10	34·0	30·1	30·1	77·0	68·0	68·0
		11	25·5	9·6%		57·0	11·0%	
		12	29·0			64·0		
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	13	33·0			80·0		
		14	34·0	34·0	34·0	76·0	78·0	78·0
		15	36·0	3·0%		79·0	1·9%	
		16	33·0			77·0		
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	17	30·5			75·0		
		18	32·0	33·1	33·1	78·0	77·2	77·2
		19	35·5	5·7%		80·0	2·2%	
		20	34·5			76·0		
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	25	33·0			76·0		
		26	32·5	33·2	33·2	76·0	75·5	75·5
		27	33·5	1·5%		75·0	0·6%	
		28	34·0			75·0		
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	29	30·0			75·0		
		30	36·5	35·5	35·5	83·0	83·0	83·0
		31	38·5	7·6%		87·0	4·8%	
		32	37·0			87·0		
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	33	30·0			75·0		
		34	31·5	31·6	31·6	77·0	77·0	77·0
		35	31·0	3·8%		75·0	2·6%	
		36	34·0			81·0		
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	37	34·5			87·0		
		38	34·5	34·7	34·7	80·0	83·5	83·5
		39	37·5	3·7%		87·0	4·2%	
		40	32·5			80·0		

Miejscowość:

Pocztą: Antonówka. Powiat: sarnieński. Województwo: poleskie.

Właściciel: p. Szczęsny Poniąkowski.

Wykonawca doświadczenia: p. Feliks Patora.

Gleba: lekki szczyk. Podglebie: piaszczyste.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1923/24 i 1925/26 r. stosowano tomasynę w ilości 180 kg na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania względnie marglowania pola: nie wapnowane od bardzo dawna.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: przed 15 laty w ilości około 160 q na mórg.

Zmianowanie ostatnich lat: od 1920 r. ugór; w 1923/24 i 1925/26 żyto.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny P_H od 5·4 do 5·8; wyciąg w roztworze n/1 $KCl P_H$ od 4·8 do 5·0.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0·016%.

Równość względnie nachylenie pola: nierówne; siodło z lekkimi spadami.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 90 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: cztery. Ilość powtórzeń: pięć.

Data wysiewu nawozów: 21 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 25 kwietnia w ilości 150 kg na ha.

Data sprzętu: 4 i 5 sierpnia. Data młocki: 11, 12 i 13 sierpnia.

Opady atmosferyczne według miejscowości Sarny:

1926 wrzesień:	49·2 mm	1927 marzec:	17·5 mm
„ październik:	114·8 „	„ kwiecień:	41·7 „
„ listopad:	6·6 „	„ maj:	51·7 „
„ grudzień:	40·0 „	„ czerwiec:	61·3 „
1927 styczeń:	— „	„ lipiec:	108·9 „
„ luty:	10·2 „	„ sierpień:	96·0 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Pole nierówne. Wahania w plonach bardzo znaczne nie dają podstawy do wyprowadzania wniosków. Pole bardzo ubogie w potas, o czym świadczą nader niskie plony z poletek, które nie otrzymały nawozu potasowego. Poletka Nr 2, 3 i 4 otrzymały po 3 kg soli potasowej zamiast po 2 kg. Z poletek Nr 35, 37, 40 i 41 skradziono po jednym snopie; liczby w nawiasach oznaczają wysokość plonów pozostałych snopów, powyżej zaś liczb w nawiasach podane są liczby, otrzymane z przeliczenia w stosunku do pierwotnej ilości snopów.

Czepcewicze.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ⁰ / ₁₀ wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ⁰ / ₁₀ wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	9·9			12·8		
		6	17·5			22·2		
		11	12·4			21·2		
		14	9·7			12·2		
		15	14·4			20·2		
		18	17·0			21·3		
		23	15·4			17·6		
		28	11·1	13·2		16·8	17·1	
		29	12·7	17·0%	14·3	15·1	19·3%	18·4
		34	17·2			18·3		
		39	14·9	(11·5)		18·3		
		42	14·3			20·1		
		43	10·8			14·5		
46	9·3			9·9				
51	12·1			16·4				
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	12·3			15·6		
		12	—			—		
		24	14·4	12·3		17·0	15·1	
		35	12·6	9·7%	13·7	13·0	9·7%	16·8
47	9·9	(8·4)		14·8				
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	13·5			16·8		
		13	12·5			15·6		
		25	14·5	12·2		18·0	16·6	
		36	10·4	13·1%	13·5	18·0	7·2%	18·4
48	10·0			14·7				
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	16·0			20·3		
		16	15·9			16·8		
		26	14·4	14·3		17·7	17·7	
		37	14·5	9·8%	15·9	17·7	5·6%	19·6
49	10·9	(9·7)		16·2				
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	13·9			18·1		
		17	16·4			21·8		
		27	13·7	13·5		16·9	18·0	
		38	13·0	10·5%	15·0	17·9	8·3%	20·0
50	10·4			15·6				
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	14·9			19·1		
		19	14·7			20·0		
		30	13·5			17·0		
		40	17·5	12·9		21·4	17·9	
		52	9·3	23·1%	14·3	16·7	12·5%	19·9
		56	7·6	(11·7)		13·4		
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	13·7			19·5		
		20	12·6			16·8		
		31	12·3	12·3		16·9	17·1	
		41	13·5	9·4%	13·7	19·0	10·0%	19·0
53	9·4	(9·0)		13·3				
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	12·2			19·6		
		21	14·5			16·2		
		32	12·7	11·1		16·3	16·7	
		44	8·2	22·1%	12·3	15·1	7·1%	18·5
54	7·8			16·2				
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	14·4			19·8		
		22	15·3	14·2		19·2	18·0	
		33	13·0	5·8%	15·8	15·1	10·9%	20·0
X.	Bez nawozów potasowych Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	45	4·6	4·6		7·7	9·1	
		55	4·7	1·0%	5·1	10·5	15·3%	10·1

Miejscowość:

Poczta: Antonówka. Powiat: sarnieński. Województwo: poleskie.

Właściciel: p. K. Paurbaix.

Wykonawca doświadczenia: Zakład doświadczalno-rolniczy w Sarnach.

Gleba: szczerk. Podglebie: piaszczyste.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1924 r. w ilości 150 kg tomasyny na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania względnie marglowania pola: oddawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1926 r. w ilości około 200 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1924 owies; 1925 żyto; 1926 ziemniaki.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 5.3-5.9$: wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 4.5-4.8$.Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.062%.

Położenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 90 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: pięć.

Data wysiewu nawozów: 27 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 27 kwietnia w ilości 230 kg na ha.

Data sprzętu: 9 i 10 sierpnia. Data młocki: 13—16—17 sierpnia.

Opady według Sarn:

1926 wrzesień:	49.2 mm	1927 marzec:	17.5 mm
„ październik:	114.8 „	„ kwiecień:	41.7 „
„ listopad:	6.6 „	„ maj:	51.7 „
„ grudzień:	40.0 „	„ czerwiec:	61.3 „
1927 styczeń:	14.4 „	„ lipiec:	108.9 „
„ luty:	10.2 „	„ sierpień:	96.0 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Wyraźnych różnic w plonach różnych seryj zauważyć się nie da; wahania plonów w obrębie poszczególnych seryj są znaczne, co być może jest skutkiem silnego gradu, jaki był w dniach 5 i 11 czerwca. Na osłabienie wpływu nawozów fosforowych mogło wpłynąć nawożenie pola obornikiem w roku 1926 w ilości około 200 q na ha.

Horodziec.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA			
			Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha	Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha	
			kg	w kg wraz z % wahań	q	kg	w kg wraz z % wahań	q	
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	13·7			22·9			
		6	19·2			20·8			
		11	16·7			20·8			
		16	18·0			22·0			
		21	18·6	17·0	18·9	18·2	19·0	21·1	
		26	13·9	8·1%		12·2			
		31	17·7			16·3			
		36	17·6			16·5			
		41	17·8			18·5			
46	17·2		21·6						
						13·9%			
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	16·0			20·1			
		12	18·4			19·0			
		22	17·0	17·3	19·2	16·5	18·9	21·0	
		32	18·8	6·1%		18·5			
		42	16·2			20·6			
						7·2%			
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	18·0			24·3			
		13	16·2			18·6			
		23	16·6	16·9	18·8	16·8	19·0	21·1	
		33	19·3	8·0%		17·1			
		43	14·6			18·3			
						11·0%			
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	16·6			19·0			
		14	18·0			21·7			
		24	16·6	17·4	19·3	17·2	19·3	21·4	
		34	19·4	6·2%		20·7			
		44	16·2			17·9			
						7·9%			
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	17·2			20·1			
		15	17·8			18·5			
		25	15·8	17·0	18·9	16·4	19·4	21·5	
		35	15·7	6·0%		21·0			
		45	18·6			20·9			
						7·9%			
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	14·9			19·1			
		17	15·0			19·3			
		27	13·9	15·6	17·3	15·2	18·7	20·8	
		37	17·8	7·6%		20·4			
		47	16·3			19·5			
						7·5%			
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	15·0			18·5			
		18	18·9			20·9			
		28	16·7	16·9	18·8	16·7	19·7	21·9	
		38	17·3	5·8%		23·9			
		48	16·5			18·6			
						10·9%			
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	15·0			20·9			
		19	19·4			24·1			
		29	15·3	16·6	18·4	14·8	20·7	23·0	
		39	17·8	9·5%		25·2			
		49	15·7			18·4			
						15·7%			
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	16·6			19·3			
		20	18·5			21·0			
		30	16·4	16·6	18·4	16·8	19·6	21·8	
		40	18·0	8·1%		24·2			
		50	13·4			16·8			
						12·1%			

Miejscowość:

Poczta: Krewo. Powiat: oszmiański. Województwo: wileńskie.

Właściciel: p. Jan Łastowski.

Wykonawca doświadczenia: p. Waclaw Łastowski.

Gleba: bielica glinkowata. Podglebie: gliniaste.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: nie stosowano oddawna.

Czas i ilość ostatniego wapnowania lub marglowania pola: nie stosowano oddawna.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1926 r. w ilości 400 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1925 żyto; 1926 ziemniaki.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 4.5 - 5.0$; wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 4.3 - 4.7$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.052%.

Położenie pola: lekki skłon południowo-wschodni.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 100 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: trzy. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 19 maja.

Data i ilość wysiewu ziarna: 20 maja w ilości 200 kg na ha.

Data sprzętu: 30 sierpnia. Data młocki: 31 sierpnia.

Opady według Kozarowszczyzny:

1926 wrzesień:	61.0 mm	1927 marzec:	23.8 mm
„ październik:	38.2 „	„ kwiecień:	37.8 „
„ listopad:	51.0 „	„ maj:	112.4 „
„ grudzień:	42.0 „	„ czerwiec:	79.8 „
1927 styczeń:	10.3 „	„ lipiec:	84.6 „
„ luty:	11.8 „	„ sierpień:	86.9 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Owies siany był w rok po nawiezieniu pola 400 q obornika. Siew owsa bardzo późny — 20 maja. Wahania w plonach poszczególnych seryj bardzo znaczne. Jakgdyby wystąpiło pewne — nieznaczne zresztą — działanie nawozów fosforowych.

Kozarowszczyzna.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
I.	Sól potasowa Saeitra amonowa	1	24.1	21.8 11.8%	21.8	33.6	30.8 11.1%	30.8
		6	16.0			28.2		
		11	22.3			28.4		
		15	24.5			29.9		
		16	17.6			27.0		
		21	21.7			27.0		
		26	24.1			27.4		
		30	23.7			37.7		
		31	16.4			28.2		
		36	22.1			33.1		
41	23.7	39.3						
44	25.8	29.8						
II.	Sól potasowa Saeitra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	22.1	24.9 11.4%	24.9	40.9	36.3 12.6%	36.3
		22	27.0			29.0		
		32	22.1			40.9		
		42	28.6			34.4		
III.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	20.0	22.3 5.8%	22.3	30.7	32.6 3.9%	32.6
		23	24.0			33.3		
		33	22.1			31.9		
		43	23.3			34.4		
IV.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	21.3	22.9 5.3%	22.9	33.9	36.2 9.4%	36.2
		12	22.1			37.2		
		24	25.0			31.8		
		34	23.3			42.1		
V.	Sól potasowa Saeitra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	19.6	23.4 8.1%	23.4	31.1	31.6 4.5%	31.6
		13	24.5			34.4		
		25	25.1			29.3		
		35	24.5			31.5		
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	19.6	22.0 12.6%	22.0	31.9	29.7 5.9%	29.7
		17	18.8			27.8		
		27	25.0			28.2		
		37	24.5			31.1		
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	22.9	23.2 5.8%	23.2	37.6	30.6 15.0%	30.6
		18	20.8			24.2		
		28	24.1			27.8		
		38	25.0			32.7		
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	24.1	24.3 5.4%	24.3	33.6	32.5 5.3%	32.5
		19	22.9			29.2		
		29	23.3			32.3		
		39	27.0			34.8		
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	23.7	24.9 6.6%	24.9	39.2	36.6 12.1%	36.6
		14	27.8			35.2		
		20	22.9			29.2		
		40	25.4			42.9		

Miejscowość:

Pocztą: Opsa. Powiat: brasławski. Województwo: wileńskie.

Właściciel: Szkoła rolnicza Sejmiku Brasławskiego.

Wykonawca doświadczenia: p. Czesław Dąbrowski.

Gleba: bielica. Podglebie: piasek na glinie.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: oddawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie marglowania pola: oddawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1925 r. ilość nieznaną (niedużo).

Zmianowanie ostatnich lat: 1924 jęczmień; 1925 ziemniaki; 1926 owies.

Odczyn ziemi: nie oznaczono z powodu nieprzysłania próbek ziemi.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: nie oznaczono z powodu nieprzysłania próbek ziemi.

Równość, względnie nachylenie pola: ?

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 100 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: pięć. Ilość powtórzeń: od trzech do pięciu.

Data wysiewu nawozów: 23 maja.

Data i ilość wysiewu ziarna: 23 maja w ilości 130 kg na ha.

Data sprzętu: 23 sierpnia. Data młocki: 10 października.

Opady według Brasławia:

1926 wrzesień:	— mm	1927 marzec:	22.4 mm
„ październik:	52.0 „	„ kwiecień:	14.0 „
„ listopad:	45.1 „	„ maj:	69.8 „
„ grudzień:	38.0 „	„ czerwiec:	76.4 „
1927 styczeń:	4.3 „	„ lipiec:	— „
„ luty:	8.5 „	„ sierpień:	— „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Wobec nieprawidłowego rozplanowania doświadczenia (n. p. wszystkie parcele z tomasówką znalazły się obok siebie) i znacznych wahań w plonie poszczególnych seryj, trudno wyprowadzać wnioski. Siew owsa bardzo późny — 23 maja. Plony wogóle bardzo niskie, do czego przyczyniła się rdza, wylegnięcie i zachwaszczenie. W czasie suszenia owsa w polu kilkakrotnie padał deszcz. Tomasówka i poczwórna dawka mączki fosforytowej jakgdyby plon podnosiły. Zauważono też w czasie wegetacji, że poletka o poczwórnej dawce mączki fosforytowej miały ruń ciemniejszą i nieco wyższą, niż na innych poletkach, a później na nich owies słabiej wyległ.

O p s a .

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z % wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z % wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	5	6.5	5.0	5.0	14.0	15.6	15.6
		12	5.0			19.6		
		24	4.0			13.0		
		26	4.5			15.9		
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	1	6.5	6.5	6.5	13.5	18.5	18.5
		14	7.5			22.0		
		15	6.5			17.0		
		28	5.6			21.5		
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	17	3.7	4.6	4.6	14.0	16.7	16.7
		31	4.7			17.0		
		33	4.5			18.0		
		35	5.4			18.0		
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	5.5	5.2	5.2	16.0	16.7	16.7
		8	5.1			21.0		
		10	4.7			12.9		
		22	5.7			17.0		
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	7	6.9	6.4	6.4	18.0	17.4	17.4
		19	5.8			16.2		
		21	6.5			18.0		
						4.6%		
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	2	5.0	4.7	4.7	19.0	19.1	19.1
		9	4.5			18.8		
		30	4.5			19.0		
		34	5.0			19.5		
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	29	4.7	4.6	4.6	15.3	18.8	18.8
		32	4.7			21.2		
		36	4.5			20.0		
						9.6%		
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	16	4.9	4.6	4.6	20.0	18.9	18.9
		20	4.7			20.0		
		23	4.2			15.0		
		25	4.7			18.8		
		27	4.5			20.9		
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	6.7	6.2	6.2	16.8	15.7	15.7
		6	6.5			13.9		
		11	5.5			15.0		
		13	6.1			17.6		
		18	6.0			15.1		

Miejscowość:

Poczta: Sanok. Powiat: sanocki. Województwo: lwowskie.

Właściciel: p. Stanisław Słonecki.

Wykonawca doświadczenia: Inż. Piotr Tereszczenko.

Gleba: glina. Podglebie: gliniaste.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w roku 1925 tomasyna w ilości 125 kg na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie margłowania pola: oddawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1923 r. w ilości 40 fur parokonných na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1924 ziemniaki; 1925 owies; 1925/26 pszenica.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 5.3$; wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 4.3-4.9$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.073%.

Równość, względnie nachylenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 76 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: dwa. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 2 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 4 kwietnia w ilości 150 kg na ha.

Data sprzętu: 14 sierpnia. Data młocki: 20 sierpnia.

Opady atmosferyczne według miejscowości Sanok:

1926 wrzesień:	93.1 mm	1926 listopad:	6.0 mm
„ październik:	113.8 „	„ grudzień:	39.0 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Przez cały czas rozwoju owsa pole było bardzo mocno zachwaszczone ognicą; przed wykłoszeniem owsa skoszono ją ponad owsem, ale zabieg ten pomógł niewiele. Żadnego wpływu dodatku nawozów fosforowych zauważyć się nie daje, tembardziej, że i wahania w plonach w obrębie poszczególnych seryj są duże.

J u r o w c e .

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA					
			Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha	Plon z poletka	Średni plon z poletka	Średni plon po przeliczeniu na ha			
			kg	w kg wraz z $\frac{0}{10}$ wahań	q	kg	w kg wraz z $\frac{0}{10}$ wahań	q			
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	12·9			35·6					
		5	12·0			21·7					
		9	13·2			22·8					
		13	15·0			23·5					
		17	16·7			30·8					
		22	13·2	14·9	19·7	40·3	29·8	39·3			
		23	17·4	10·9%		34·3					
		27	17·4			35·1					
		31	16·4			22·8					
		35	15·6			28·1					
		39	13·3			26·7					
44	15·4		35·6								
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	13·6						31·6		
		12	15·0	14·6		19·3			26·5	28·0	37·0
		24	12·4	10·8%					28·3		
		34	17·3		25·9						
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	13·3				26·2				
		14	17·2	15·9	21·0	32·3	28·3	37·3			
		25	15·2	10·5%		24·3					
		36	18·0			30·2					
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	14·5						27·0		
		15	15·7	15·6	20·6	31·3	29·5	38·9			
		26	16·1	3·3%		27·4					
		37	16·0			32·5					
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	6	13·7						26·8		
		16	16·1	15·2	20·1	30·4	30·0	39·6			
		28	17·1	9·0%		30·9					
		38	14·0			31·7					
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	13·8						26·7		
		18	17·0	13·5	17·8	29·0	25·3	34·4			
		29	15·3	21·1%		26·8					
		40	7·9			18·8					
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	16·0						31·2		
		19	14·6	16·1	21·2	28·6	32·0	42·2			
		30	15·0	8·7%		29·0					
		41	19·0			39·0					
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	13·0						27·7		
		20	14·4	14·2	18·7	30·7	27·6	36·4			
		32	16·5	8·8%		22·8					
		42	12·9			29·3					
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	13·6						24·4		
		21	14·1	14·6	19·3	32·6	28·4	37·5			
		33	16·9	7·9%		22·8					
		43	13·8			33·7					

Miejscowość:

Poczta: Raba Wyżnia. Powiat: nowotarski. Województwo: krakowskie.

Właściciel: p. Kazimierz Głowiński.

Wykonawca doświadczenia: Inż. Piotr Tereszczenko.

Gleba: glina trzeciorzędowa. Podglebie: piaskowiec (flisz).

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w jesieni 1924 r. tomasyna w ilości 100 kg na mórg.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie margłowania pola: nie stosowano od bardzo dawna.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: od b. dawna nie nawożono.

Zmianowanie ostatnich lat: 1923 łubin; 1924 łubin; 1925 żyto; 1926 owies.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny P_H od 4·9 do 5·5; wyciąg w roztworze n/1 $KCl P_H$ od 4·3 do 4·5.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0·028%.

Równość, względnie nachylenie pola: dosyć znaczne nachylenie w kierunku północno-zachodnim.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 76 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: dwa. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 7 maja.

Data i ilość wysiewu ziarna: 9 maja około 150 kg na ha.

Data sprzętu: 6 października. Data młocki: 8 października.

Opady atmosferyczne według miejscowości Raba Wyżnia.

1926 wrzesień:	50·5 mm	1927 marzec:	31·2 mm
„ październik:	116·9 „	„ kwiecień:	75·3 „
„ listopad:	17·3 „	„ maj:	57·5 „
„ grudzień:	53·0 „	„ czerwiec:	106·1 „
1927 styczeń:	71·9 „	„ lipiec:	167·3 „
„ luty:	39·1 „	„ sierpień:	127·3 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Plony ziarna naogół niskie, ale różnice pomiędzy poszczególnymi serjami świadczą wyraźnie o dodatnim działaniu tomasówki i mączki fosforytowej. Fizjologicznie kwaśne nawożenie (siarczan amonowy) bez dodatku fosforu podniosło plon słomy, nie odbijając się na plonie ziarna; natomiast przy dodatku mączki fosforytowej naogół odbiło się dodatnio i na plonie ziarna i na plonie słomy.

Sieniawa.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA					
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q			
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	5.6			23.0					
		5	5.0			30.8					
		9	6.1			31.2					
		13	5.7			32.7					
		17	5.8			20.5					
		22	4.9	5.5	7.3	15.9	25.6	33.8			
		23	5.0	6.5%		29.5					
		27	5.4			25.1					
		31	6.3			24.3					
		35	5.8			26.9					
		39	5.6			22.9					
44	5.3		24.5								
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	7.3						34.0		
		12	7.8	6.9		9.1			28.7	31.5	41.6
		24	5.3	11.2%					30.2		
		34	7.1						33.1		
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	6.6				32.4				
		14	6.2	6.4	8.4	30.3	30.4	40.1			
		25	6.8	3.9%		27.4					
		36	6.2			31.5					
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	8.1						29.9		
		15	7.7	7.7	10.2	28.1	28.8	38.0			
		26	6.8	6.2%		31.3					
		37	8.3			25.8					
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	6	7.5						29.5		
		16	6.7	6.9	9.1	25.8	27.2	35.9			
		28	7.1	6.1%		26.6					
		38	6.2			27.1					
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	6.3						31.8		
		18	5.8	5.8	7.6	27.0	30.2	39.9			
		29	5.4	4.3%		30.9					
		40	5.9			31.1					
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	8.3						34.1		
		19	8.8	7.9	10.4	29.9	33.3	43.9			
		30	6.6	8.5%		35.3					
		41	7.8			34.0					
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	8.4						23.3		
		20	8.8	8.9	11.7	24.2	26.5	35.0			
		32	9.3	3.1%		30.6					
		42	9.0			27.8					
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	7.9						36.0		
		21	9.8	9.4	12.4	31.9	37.2	49.1			
		33	9.3	9.0%		42.7					
		43	10.8			38.3					

Miejscowość:

Poczta: Tarnów. Powiat: tarnowski. Województwo: krakowskie.

Właściciel: Ks. Roman Sanguszko.

Wykonawca doświadczenia: Inż. Stanisław Baziak.

Gleba: glinka. Podglebie: gliniaste trudnoprzepuszczalne.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1925 r. superfosfat w ilości 300 kg na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie marglowania pola: w 1920 r. w ilości 12 q wapna na ha.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1922 r. w ilości 250 q na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1922 ziemniaki; 1923 owies; 1924 koniczyna; 1925 koniczyna; 1926 żyto.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 6.7-8.0$; wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 5.3-7.3$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.052%.

Położenie pola: równe.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 69 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 4 maja.

Data i ilość wysiewu ziarna: 4 maja w ilości 160 kg na ha.

Data sprzętu: 23 sierpnia. Data młocki: 29 i 30 sierpnia.

Opady według Tarnowa (Biuro Wodne):

1926 wrzesień:	79.9 mm	1927 marzec:	59.1 mm
„ październik:	123.7 „	„ kwiecień:	105.4 „
„ listopad:	37.0 „	„ maj:	28.2 „
„ grudzień:	66.6 „	„ czerwiec:	143.3 „
1927 styczeń:	49.6 „	„ lipiec:	142.4 „
„ luty:	46.1 „	„ sierpień:	124.8 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Siew owsa wskutek deszczów był mocno opóźniony, co łącznie ze znacznym zachwaszczeniem spowodowało naogół niskie plony ziarna, wobec czego nawożenie fosforowe wywarło skutek bardzo słaby. Przy nawożeniu azotowym fizjologicznie obojętnym dopiero najwyższa dawka mączki fosforytowej dała plon ziarna niemal taki, jak tomasówka; przy nawożeniu fizjologicznie kwaśnym podwyżki plonów ziarna wobec mączki fosforytowej były nieco wyraźniejsze.

Tarnowiec.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z % wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z % wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	5·4			32·7		
		5	5·8			31·4		
		9	6·3			32·7		
		13	6·1			33·0		
		17	5·9			31·2		
		21	6·1	5·5	8·0	33·4	32·4	47·0
		25	5·4	8·3 ⁰ / ₀		30·8	2·2 ⁰ / ₀	
		29	5·3			32·3		
		33	5·8			32·8		
		37	4·9			33·1		
42	4·8			33·4				
44	4·7			32·2				
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	6·3			32·3		
		12	6·8	6·4	9·3	32·8	32·5	47·1
		23	6·4	3·9 ⁰ / ₀		32·5	0·5 ⁰ / ₀	
		34	5·9			32·3		
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	5·1			32·1		
		14	5·6	5·0	7·3	32·8	32·5	47·1
		24	4·8	6·5 ⁰ / ₀		32·9	1·1 ⁰ / ₀	
		35	4·6			32·2		
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	6·0			31·2		
		15	5·9	5·6	8·1	32·8	31·9	46·3
		26	5·5	5·3 ⁰ / ₀		32·5	2·1 ⁰ / ₀	
		36	5·2			31·4		
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	6	6·9			30·4		
		16	6·3	6·3	9·1	31·0	30·8	44·7
		27	6·1	4·4 ⁰ / ₀		31·2	1·0 ⁰ / ₀	
		38	6·0			30·6		
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	6·3			32·8		
		18	6·1	5·6	8·1	31·8	32·5	47·1
		28	5·2	10·3 ⁰ / ₀		32·2	1·4 ⁰ / ₀	
		39	4·9			33·0		
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	6·4			32·8		
		19	6·5	6·1	8·8	33·1	33·2	48·1
		30	5·6	6·6 ⁰ / ₀		33·0	1·0 ⁰ / ₀	
		40	5·7			33·8		
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	6·8			32·2		
		20	6·6	6·4	9·3	32·0	32·6	47·3
		31	6·3	5·1 ⁰ / ₀		32·8	1·5 ⁰ / ₀	
		41	5·8			33·4		
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	6·6			31·2		
		22	6·3	6·1	8·8	30·6	31·1	45·2
		32	5·8	6·6 ⁰ / ₀		31·2	1·0 ⁰ / ₀	
		43	5·5			31·6		

Miejscowość:

Poczta: Jordanów. Powiat: makowski. Województwo: krakowskie.

Właściciel: p. Stanisław Górkiewicz.

Wykonawca doświadczenia: Inż. Piotr Tereszczenko.

Gleba: glina trzeciorzędowa. Podglebie: glina na piaskowcu.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: jesienią 1924 r. superfosfat w ilości 32 kg P_2O_5 na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania względnie marglowania pola: od bardzo dawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1922 r. pod ziemniaki.

Zmianowanie ostatnich lat: 1923 jęczmień; 1924 koniczyna; 1925 żyto; 1926 owies.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny P_H od 6·1 do 6·4; wyciąg w roztworze n/1 KCl P_H od 5·1 do 5·3.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0·036%.

Równość względnie nachylenie pola: nieznacznie nachylone w kierunku północnym.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 76 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: dwa. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 12 maja.

Data i ilość wysiewu ziarna: 13 maja około 130 kg na ha.

Data sprzętu: 26 września. Data młocki: 8 października.

Opady atmosferyczne według miejscowości Raba Wyżnia:

1926 wrzesień:	50·5 mm	1927 marzec:	31·2 mm
„ październik:	116·9 „	„ kwiecień:	75·3 „
„ listopad:	17·3 „	„ maj:	57·5 „
„ grudzień:	53·0 „	„ czerwiec:	106·1 „
1927 styczeń:	71·9 „	„ lipiec:	167·3 „
„ luty:	39·1 „	„ sierpień:	127·3 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Widzimy bardzo małą bezwzględną wysokość i bardzo wielkie wahania plonów ziarna z poletek, jednakowo nawiezionych. Głównymi przyczynami nieudania się doświadczenia, zdaje się, są: zastosowanie nieodpowiedniej dla tych warunków klimatycznych odmiany owsa (późno dojrzewającego Findling'a), długotrwała słota w czasie sprzętu, która spowodowała długie pozostawianie owsa na pokosach, i uszkodzenie plonów przez dziki.

Toporzyska.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA		
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z 0/0 wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q
			I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1 5 9 13 17 21 24 25 29 33 37 41 45 48	2·5 2·7 2·6 2·1 1·9 2·5 2·8 2·8 2·6 2·6 2·1 1·9 2·8 2·5	2·4 11·9%	3·2
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	11 23 35 42 47	3·3 3·3 2·2 2·4 2·3	2·7 17·8%	3·6	28·2 25·6 28·1 28·6 29·7	28·0 3·6%	37·0
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2 14 26 36	3·6 2·5 2·8 2·6	2·9 13·0%	3·8	25·9 20·5 28·7 24·4	24·8 9·8%	32·7
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	3 12 27 38 15	3·9 3·0 3·4 3·3 3·3	3·4 6·5%	4·5	24·6 24·0 26·1 26·2 22·2	24·6 4·9%	32·5
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	4 16 28 39	1·9 3·5 2·5 1·9	2·4 22·9%	3·2	24·6 27·0 25·0 29·6	26·5 6·6%	29·7
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	6 18 30 40	2·7 2·8 2·0 2·2	2·4 13·5%	3·2	19·8 23·7 28·0 25·8	24·3 10·6%	32·1
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	7 19 31 43	2·3 4·1 2·4 2·1	2·7 25·0%	3·6	19·2 25·9 28·6 25·4	24·8 10·2%	32·7
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	8 20 32 44	2·7 2·3 2·1 2·1	2·3 8·7%	3·0	17·3 26·2 27·4 25·9	24·2 14·2%	31·9
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	10 22 34 46	3·4 2·8 2·1 2·8	2·8 11·6%	3·7	23·1 24·2 30·4 28·7	26·6 11·1%	35·1

Miejscowość:

Poczta: Żywiec. Powiat: żywiecki. Województwo: krakowskie.

Właściciel: Arcks. Karol Stefan Habsburg.

Wykonawca doświadczenia: Inż. Stanisław Baziak.

Gleba: gliniasta. Podglebie: glina.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1926 r. superfosfat w ilości 200 kg na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie margłowania pola: wapnowano przed rokiem 1921.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1925 r. w ilości 45 fur na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1924 owies; 1925 ziemniaki; 1926 buraki pastewne.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny $P_H = 5.5-6.3$; wyciąg w roztworze n/1 KCl $P_H = 4.7-5.1$.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0.050 i 0.085%.

Położenie pola: bardzo słaby skłon zachodni.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 72 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 21 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 23 kwietnia w ilości 170 kg na ha.

Data sprzętu: 18 sierpnia. Data młocki: 24 i 25 sierpnia.

Opady według Wieprza:

1926 wrzesień:	39.1 mm	1927 marzec:	26.2 mm
„ październik:	158.0 „	„ kwiecień:	106.0 „
„ listopad:	34.9 „	„ maj:	61.1 „
„ grudzień:	77.3 „	„ czerwiec:	131.4 „
1927 styczeń:	50.1 „	„ lipiec:	165.3 „
„ luty:	39.1 „	„ sierpień:	33.7 „

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Pole nierówne pod względem zawartości kwasu fosforowego. Działania nawozów fosforowych bodaj nie było; być może przyczyniła się do tego dawka superfosfatu, zastosowana w r. 1926.

Wieprz.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA				
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ^{0/10} wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ^{0/10} wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q		
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	12·7			25·3				
		5	12·4			25·0				
		9	14·2			32·6				
		13	11·9			26·1				
		17	10·5			26·6				
		21	10·4	11·7	16·3	31·3	29·8	41·4		
		25	10·1	1·3%		29·5	11·7%			
		29	12·8			25·4				
		33	10·2			36·2				
		37	10·8			31·6				
		41	10·6			30·7				
44	13·8		37·1							
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	9·6			22·1				
		12	12·9	11·8		16·4	30·4		29·1	40·4
		23	12·4	9·7%			30·6		11·9%	
		34	12·5				33·2			
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	12·9		24·8					
		14	11·7	12·3	17·1	35·5	28·3	39·3		
		24	10·9	8·3%		23·3	15·0%			
		35	13·8			29·6				
		IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4		12·6			26·5	
15	12·7			11·9		16·5	28·9		28·9	40·2
26	9·1			12·2%	29·6		3·4%			
36	13·4				29·7					
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	6	12·4		29·5					
		16	12·7	12·1	16·8	28·4	31·9	44·3		
		27	9·8	9·7%		33·9	2·9%			
		38	13·6			35·6				
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	13·3			30·5				
		18	11·0	10·9	15·2	26·8	28·6	39·8		
		28	10·2	11·5%		29·1	4·1%			
		39	9·1			28·1				
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	13·7			30·7				
		19	13·5	12·8	17·8	28·4	30·2	42·0		
		30	11·4	6·4%		30·4	2·8%			
		40	12·5			31·1				
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	14·8			38·8				
		20	13·1	13·0	18·1	36·0	33·7	46·8		
		31	12·5	7·1%		27·7	10·9%			
		42	11·7			32·4				
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	13·2			28·1				
		22	10·1	11·1	15·4	30·2	30·7	42·7		
		32	10·8	9·5%		27·0	11·1%			
		43	10·3			37·6				

Miejscowość:

Pocztą: Strzyżów. Powiat: strzyżowski. Województwo: lwowskie.

Właściciel: Hr. Mycielska.

Wykonawca doświadczenia: Inż. Piotr Tereszczenko.

Gleba: glina. Podglebie: glina.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1924 r. tomasyna w ilości 26 kg P_2O_5 na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie marglowania pola: od bardzo dawna nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w roku 1925 w ilości 20 fur parokonnych na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1924/25 pszenica; 1926 ziemniaki.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny P_H od 5·7 do 6·0; wyciąg w roztworze n/1 KCl P_H od 4·5 do 4·8.

Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0·055%.

Równość, względnie nachylenie pola: lekko nachylone w kierunku południowo-wschodnim.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 76 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: dwa. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 25 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 26 kwietnia w ilości 150 kg na ha.

Data sprzętu: 11 sierpnia. Data młocki: 22 sierpnia.

Opady atmosferyczne według miejscowości Jasło:

1926 wrzesień: 66·5 mm	1926 listopad: 29·3 mm
„ październik: 118·0 „	„ grudzień: 54·0 „

Od roku 1927 stacja w Jasle nieczynna.

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Działanie tomasówki i mączki fosforytowej bardzo wyraźne, zarówno przy dodatku azotanu, jak i wobec siarczanu amonowego. Pewna przewaga wystąpiła po stronie tomasówki, o ile chodzi o plony słomy. Wprowadzenie siarczanu amonowego zamiast azotanu amonowego na poletkach bez dodatku nawozu fosforowego przyczyniło się do znacznej podwyżki plonów słomy, natomiast na plonie ziarna nie odbiło się. Przy najniższej dawce mączki fosforytowej fizjologicznie kwaśne nawożenie azotowe (siarczan amonowy) spotęgowało produkcję słomy, ale nie odbiło się na produkcji ziarna w porównaniu z fizjologicznie obojętnym nawożeniem azotowym (azotan amonowy).

Wiśniowa nad Wisłokiem.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA				
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z % wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z % wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q		
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	10·8			30·2				
		5	11·9			35·7				
		9	12·3			29·5				
		13	11·7			41·2				
		17	10·6			28·9				
		22	12·2	11·7	15·4	36·3	35·7	47·0		
		23	11·8	4·6%		30·7	11·9%			
		27	12·4			38·6				
		31	11·0			40·5				
		35	11·4			41·8				
		39	12·1			41·5				
44	12·7		33·7							
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	14·8				49·2			
		12	16·1	15·5		20·4	46·4		44·3	58·3
		24	15·7	2·6%			38·7		8·0%	
		34	15·3		42·9					
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	16·1				42·5			
		14	15·4	15·5	20·4	39·1	37·4	49·2		
		25	15·7	2·3%		34·9	9·0%			
		36	14·9			33·2				
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	14·2				43·1			
		15	15·6	15·3	20·1	39·7	42·6	56·0		
		26	16·0	3·4%		42·5	3·4%			
		37	15·3			45·0				
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	6	16·6				45·8			
		16	15·4	15·8	20·8	44·1	42·2	55·5		
		28	15·2	3·3%		37·9	6·5%			
		38	16·1			41·1				
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	10·1				51·9			
		18	12·2	10·8	14·2	38·2	45·9	60·4		
		29	11·3	8·6%		43·9	10·6%			
		40	9·7			49·6				
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	16·6				48·5			
		19	14·1	15·8	20·8	46·4	44·2	58·1		
		30	14·3	10·1%		44·3	7·4%			
		41	18·2			37·7				
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	15·9				46·6			
		20	16·3	16·3	21·4	49·2	43·7	57·5		
		32	17·9	4·8%		40·8	9·7%			
		42	15·2			38·1				
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	11	18·2				43·8			
		21	15·2	16·7	22·0	42·9	42·4	55·8		
		33	16·1	6·3%		39·0	4·1%			
		43	17·3			44·1				

Miejscowość:

Poczta: Dębica. Powiat: dębicki. Województwo: krakowskie.

Właściciel: p. Witold Pieniążek.

Wykonawca doświadczenia: Inż. Stanisław Baziak.

Gleba: tłusta mada. Podglebie: il nieprzepuszczalny.

Czas i ilość ostatniego nawożenia fosforowego: w 1925 r. w ilości 250 kg superfosfatu na ha.

Czas i ilość ostatniego wapnowania, względnie marglowania pola: po roku 1911 nie stosowano.

Czas i ilość ostatniego nawożenia obornikiem: w 1923 r. w ilości 80 fur parokonych na ha.

Zmianowanie ostatnich lat: 1923 bobik; 1924 pszenica; 1925 koniczyna; 1926 pszenica.

Odczyn ziemi: wyciąg wodny P_H 5·7—6·0; wyciąg w roztworze n/1 KCl P_H 4·5—4·6.Ogólna zawartość P_2O_5 w ziemi: 0·063%.

Położenie pola: słaby skłon północno-zachodni.

Powierzchnia poletka, z której zostały zebrane plony: 72 m².

Ilość pasów w doświadczeniu: jeden. Ilość powtórzeń: cztery.

Data wysiewu nawozów: 27 kwietnia.

Data i ilość wysiewu ziarna: 29 kwietnia w ilości 160 kg na ha.

Data sprzętu: 20 sierpnia. Data młocki: 1 i 2 września.

Opady według Żyrakowa:

1926 wrzesień:	40·0 mm	1927 marzec:	55·5 mm
„ październik:	104·3 „	„ kwiecień:	87·0 „
„ listopad:	32·0 „	„ maj:	44·3 „
„ grudzień:	19·3 „	„ czerwiec:	161·3 „
1927 styczeń:	42·8 „	„ lipiec:	107·8 „
„ luty:	16·6 „	„ sierpień od 1 do 20:	58·6 mm

Ogólne uwagi o wynikach doświadczenia:

Działanie obu nawozów fosforowych słabe, ale dość wyraźnie wystąpiło w plonach ziarna i słomy. Na dość niskie naogół plony ziarna i małe różnice pomiędzy serjami mógł wpłynąć opóźniony siew, zachwaszczenie pola perzem i ostem, oraz nawałnica w dniu 12 czerwca o opadzie 77·9 mm.

Żyraków.

Serja	NAWOŻENIE	Nr poletka	ZIARNO			SŁOMA			
			Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ^{0/10} wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	Plon z poletka kg	Średni plon z poletka w kg wraz z ^{0/10} wahań	Średni plon po przeliczeniu na ha q	
I.	Sól potasowa Saletra amonowa	1	9·6			29·9			
		6	9·3			30·5			
		11	10·6			29·4			
		16	10·9	10·2	14·1	31·1	30·4	42·3	
		21	11·0	6·7%		31·9			
		26	10·5			31·0			
		31	8·7			28·8			
		36	10·9			30·8			
41	10·4		30·2						
II.	Sól potasowa Saletra amonowa Tomasyna (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	2	10·8			31·5			
		12	11·6	11·3	15·7	31·8	31·5	43·8	
		22	11·8	3·3%		32·9			
		32	11·1			31·7			
III.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	3	9·7			29·6			
		13	10·8	10·5	14·6	30·1	30·3	42·1	
		23	11·1	4·0%		31·7			
		33	10·5			29·7			
IV.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	4	10·7			31·6			
		14	11·8	11·5	16·0	32·5	32·2	44·8	
		24	12·1	3·7%		32·8			
		34	11·5			32·0			
V.	Sól potasowa Saletra amonowa Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	5	10·5			31·4			
		15	11·7	11·3	15·7	32·1	32·2	44·8	
		25	11·4	3·5%		32·8			
		35	11·6			32·4			
VI.	Sól potasowa Siarczan amonowy	7	9·3			30·1			
		17	10·9	10·4	14·5	31·4	30·7	42·7	
		27	10·4	5·3%		30·2			
		37	11·0			30·9			
VII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (50 kg P ₂ O ₅ na ha)	8	10·3			30·5			
		18	11·2	10·8	15·0	31·8	31·3	43·5	
		28	10·3	4·6%		31·4			
		38	11·4			31·3			
VIII.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (100 kg P ₂ O ₅ na ha)	9	11·1			31·3			
		19	11·7	11·4	15·8	32·6	31·9	44·3	
		29	11·2	1·7%		32·0			
		39	11·4			31·8			
IX.	Sól potasowa Siarczan amonowy Fosforyt (200 kg P ₂ O ₅ na ha)	10	11·0			32·5			
		20	11·5	11·2	15·7	33·0	32·4	45·0	
		30	10·9	2·4%		32·0			
		40	11·5			32·1			

ERRATA.

Str. 21, Serja VI. — Ziarno.

a) Średni plon z poletka w kg:	wydrukowano	25·2	powinno być	25·5
		7·2%		7·2%
b) Średni plon po przeliczeniu na ha:	„	25·2	„	25·5

Str. 65, Serja IV. — Słoma.

a) Średni plon z poletka w kg wraz z % wahań;	wydrukowano	28·9	powinno być	28·7
		3·4%		3·7%
b) Średni plon po przeliczeniu na ha:	„	40·2	„	39·9

Str. 69, Serja II. — Słoma.

a) Średni plon z poletka w kg wraz z % wahań;	wydrukowano	31·5	powinno być	32·0
		0·8%		1·5%
b) Średni plon po przeliczeniu na ha:	„	43·8	„	44·5

CENA 2 ZŁ